

Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens och Riksrevisionens förslag om anslag för utgiftsområde 2, som sammantaget uppgår till ca 16 miljarder kronor för 2018. Utskottet tillstyrker också lagförslag om ändrat avgiftsuttag för resolutionsreserven. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2018, den 1 januari 2019 respektive den 1 januari 2020. Även de förslag till bemyndiganden om ekonomiska åtaganden som regeringen och Riksrevisionen begärt tillstyrks, liksom regeringens förslag till investeringsplaner för Statens fastighetsverk och Fortifikationsverket. Utskottet avstyrker de alternativa budgetförslagen från Moderaterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna. Dessa partier har inte deltagit i anslagsbeslutet och redovisar i stället sina ställningstaganden i särskilda yttranden.

I betänkandet behandlar utskottet också motioner om att ansluta fler myndighetstjänster till Statens servicecenter och om uppdrag till Upphandlingsmyndigheten. Utskottet avstyrker motionerna med hänvisning till redan pågående arbete.

Behandlade förslag

Proposition 2017/18:1 inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning.

Nio yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2017/18.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	6
Ärendet och dess beredning	6
Budgetprocessen i riksdagen	6
Betänkandets disposition	7
Utskottets överväganden	8
Regeringens resultatredovisning för finansmarknadsområdet	8
Utskottets tidigare behandling	12
Utskottets bedömning	12
Regeringens resultatredovisning för statlig förvaltningspolitik	13
Propositionen	13
Utskottets tidigare behandling	15
Kompletterande information	15
Utskottets bedömning	17
Anslag inom utgiftsområde 2	18
Propositionen	18
Motionerna	45
Kompletterande information	48
Utskottets ställningstagande	49
Ansluta fler myndighetstjänster till Statens servicecenter	50
Motionen	50
Utskottets ställningstagande	51
Uppdrag till Upphandlingsmyndigheten	51
Motionerna	51
Kompletterande information	52
Utskottets ställningstagande	53
Särskilda yttranden	54
1. Anslag inom utgiftsområde 2, punkt 1 (M)	54
2. Anslag inom utgiftsområde 2, punkt 1 (SD)	54
3. Anslag inom utgiftsområde 2, punkt 1 (C)	55
4. Anslag inom utgiftsområde 2, punkt 1 (L)	56
5. Anslag inom utgiftsområde 2, punkt 1 (KD)	57
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	58
Propositionen	58
Motioner från allmänna motionstiden 2017/18	59
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens och oppositionens anslagsförslag	61
<i>Bilaga 3</i>	
Utskottets anslagsförslag	63
<i>Bilaga 4</i>	
Utskottets förslag till beställningsbemyndiganden	64
<i>Bilaga 5</i>	
Regeringens lagförslag	65
<i>Tabeller</i>	
Tabell 1 Investeringsplan för Statens fastighetsverk 2017–2020	40
Tabell 2 Investeringsplan för Fortifikationsverket 2017–2020	41

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Anslag inom utgiftsområde 2

a) Anslagen för 2018

Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning enligt utskottets förslag i bilaga 3.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 utgiftsområde 2 punkterna 15 och 18 samt avslår motionerna 2017/18:3063 av Oscar Sjöstedt och Dennis Dioukarev (båda SD), 2017/18:3694 av Emil Källström m.fl. (C), 2017/18:3823 av Mats Persson m.fl. (L), 2017/18:3834 av Jakob Forssmed m.fl. (KD) yrkandena 1 och 3 samt 2017/18:3870 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M).

b) Lagändring om ett förhöjt uttag av resolutionsavgiften

Riksdagen antar regeringens förslag i bilaga 5 till

1. lag om ändring i lagen (2017:695) om ändring i marknadsföringslagen (2008:486),
2. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
3. lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution med den ändringen att i 23 kap. 7 § första stycket 1 ska ordet avses bytas ut mot ordet anges,
4. lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution,
5. lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 utgiftsområde 2 punkterna 1, 2, 4 och 5 samt bifaller delvis proposition 2017/18:1 utgiftsområde 2 punkt 3.

c) Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Riksdagen bemyndigar regeringen att

1. under 2018 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom den tidsperiod som anges i utskottets förslag i bilaga 4.
2. för 2018 besluta om en kreditram på högst 50 000 000 000 kronor och en garantiram på högst 750 000 000 000 kronor för stabilitetsfonden.
3. för 2018 besluta om en kreditram på högst 100 000 000 000 kronor och en garantiram på högst 200 000 000 000 kronor för resolutionsreserven.
4. för 2018 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 250 000 000 kronor för

att tillgodose Kammarkollegiets behov av likviditet i samband med inrättande av nya myndigheter.

5. för 2018 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 100 000 000 kronor för att tillgodose Kammarkollegiets behov av likviditet i det statliga försäkringssystemet.

6. för 2018 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 100 000 000 kronor för att tillgodose Statens tjänstepensionsverks behov av likviditet i pensionshanteringen.

7. för 2018 besluta att Statens fastighetsverk får ta upp lån i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 15 200 000 000 kronor för investeringar i fastigheter och markanläggningar.

8. för 2018 besluta att Fortifikationsverket får ta upp lån i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 14 200 000 000 kronor för investeringar i fastigheter och markanläggningar.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 utgiftsområde 2 punkterna 6–10, 12, 14 och 16.

d) Riksrevisionens lån för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten

Riksdagen bemyndigar Riksrevisionen att för 2018 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 15 000 000 kronor.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 utgiftsområde 2 punkt 17.

e) Godkännande av investeringsplaner

Riksdagen godkänner

1. investeringsplanen för fastigheter och markanläggningar för perioden 2018–2020 som riktlinje för Statens fastighetsverks investeringar.

2. investeringsplanen för fastigheter och markanläggningar för perioden 2018–2020 som riktlinje för Fortifikationsverkets investeringar.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 utgiftsområde 2 punkterna 11 och 13.

2. Ansluta fler myndighetstjänster till Statens servicecenter

Riksdagen avslår motion

2017/18:997 av Lars Beckman (M).

3. Uppdrag till Upphandlingsmyndigheten

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:2276 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson och Lisbeth Sundén
Andersson (båda M) yrkande 3 och

2017/18:2280 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M) yrkande 1.

Stockholm den 7 december 2017

På finansutskottets vägnar

Fredrik Olovsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Olovsson (S), Elisabeth Svantesson (M)*, Monica Green (S), Maria Plass (M)*, Ingela Nylund Watz (S), Oscar Sjöstedt (SD)*, Ingemar Nilsson (S), Niklas Wykman (M)*, Marie Granlund (S), Dennis Dioukarev (SD)*, Mats Persson (L)*, Jakob Forssmed (KD)*, Adnan Dibrani (S), Anette Åkesson (M)*, Peter Helander (C)*, Rasmus Ling (MP) och Håkan Svenneling (V).

* Avstår från ställningstagande under punkt 1, se särskilda yttranden.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta ärende behandlas regeringens budgetproposition 2017/18:1 i de delar som gäller utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning och ett antal motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2017/18. Regeringens förslag till riksdagsbeslut liksom förslagen i motionerna finns i bilaga 1.

I bilaga 2 finns en sammanställning av regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag för 2018. I bilaga 3 finns utskottets förslag till anslagsfördelning, i bilaga 4 utskottets förslag till beställningsbemyndiganden och i bilaga 5 regeringens lagförslag. Oppositionspartierna har inte lämnat några alternativa förslag till beställningsbemyndiganden.

Regeringens budgetproposition bygger på en överenskommelse mellan regeringspartierna och Vänsterpartiet.

Budgetprocessen i riksdagen

Rambeslutsprocessen

Budgetprocessen innebär bl.a. att riksdagen i ett första steg fastställer en utgiftsram för varje utgiftsområde. Utgiftsramen anger det belopp som utgiftsområdets anslag högst får uppgå till (11 kap. 18 § riksdagsordningen).

Riksdagen har, med bifall till regeringens förslag, bestämt utgiftsramen för 2018 för utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning till 16 285 547 000 kronor (prop. 2017/18:1, bet. 2017/18:FiU1, rskr. 2017/18:54). I detta ärende föreslår finansutskottet hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsområdesramen. Riksdagens ställningstagande till anslag för utgiftsområdet ska göras genom ett beslut (11 kap. 18 § riksdagsordningen).

Uppföljning av regeringens resultatredovisning

Enligt budgetlagen (2011:203) ska regeringen i budgetpropositionen lämna en redovisning av de resultat som har uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat.

I utskottets beredning av ärenden ingår uppgiften att följa upp och utvärdera riksdagsbeslut (4 kap. 8 § regeringsformen). Som en del i utskottets uppföljning ingår att behandla den resultatinformation som regeringen presenterar. Riksdagen har beslutat om riktlinjer för bl.a. den löpande uppföljningen av regeringens resultatredovisning (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21). Av riktlinjerna framgår att riksdagen beställer och tar emot information om resultatet av statens verksamhet.

Utskottet har mot den bakgrunden analyserat regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 2 i budgetpropositionen. Analysen har syftat till att vara ett underlag för utskottets behandling av budgetpropositionen och för den fortsatta mål- och resultatdialogen med regeringen.

Betänkandets disposition

Först behandlar utskottet regeringens resultatredovisning för finansmarknadsområdet respektive för statlig förvaltningspolitik. För dessa två områden finns det mål för verksamheten som riksdagen beslutat.

Därefter behandlas regeringens budgetförslag för 2018 inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning (prop. 2017/18:1 utg.omr. 2) tillsammans med oppositionspartiernas alternativa budgetförslag inom utgiftsområdet. Regeringens budgetförslag innehåller förslag till anslag, bemyndiganden om ekonomiska åtaganden och förslag om att godkänna investeringsplaner. Det innehåller också ett lagförslag om ändrat avgiftsuttag för resolutionsreserven.

Slutligen behandlas i två separata avsnitt motionsyrkanden som handlar om att dels ansluta fler myndighetstjänster till Statens servicecenter, dels lämna uppdrag till Upphandlingsmyndigheten.

Utskottets överväganden

Regeringens resultatredovisning för finansmarknadsområdet

Utgiftsområde 2 innehåller flera olika områden, men riksdagen har fattat beslut om mål för två av dem: finansmarknadsområdet och området för den statliga förvaltningspolitiken. Det är regeringens resultatredovisning för finansmarknadsområdet som omfattas av utskottets uppföljning i detta avsnitt.

Propositionen

Området omfattar åtgärder för ett stabilt finansiellt system och en effektiv statlig finansförvaltning. Myndigheterna inom området är Finansinspektionen och Riksgäldskontoret.

Målen

Riksdagen har beslutat om följande mål (prop. 2015/16:1 utg.omr. 2, bet. 2015/16:FiU2, rskr. 2015/16:118):

- Det finansiella systemet ska vara stabilt och präglas av högt förtroende med väl fungerande marknader som tillgodoser hushållens och företagens behov av finansiella tjänster samtidigt som det finns ett högt skydd för konsumenter.
- Det finansiella systemet ska bidra till en hållbar utveckling.
- Statens finansförvaltning ska bedrivas effektivt.

Statliga medel för att nå målen

Regeringen och myndigheterna disponerar flera olika medel för att nå målen, bl.a. i form av reglering och tillsyn. Vissa medel ska förhindra framtida finansiella kriser, medan andra har till uppgift att stärka krishanteringsförmågan om en kris ändå skulle uppstå. Regeringen lyfter fram det nära samarbete som krävs mellan myndigheterna och uppgiften som det finansiella stabilitetsrådet har i det sammanhanget.

De medel som nämns för att nå målet att statens finansförvaltning ska bedrivas effektivt utgörs främst av de regelverk, avtal och kontostrukturer som utgör statens betalningsmodell samt de regelverk som gäller för statens garanti- och utlåningsverksamhet.

Omvärldsfaktorer som påverkar måluppfyllelsen

Regeringen konstaterar att omvärldsfaktorer påverkar måluppfyllelsen och pekar på att både utvecklingen på de globala finansmarknaderna och den

realekonomiska utvecklingen såväl globalt som inom landet har stor betydelse för stabiliteten och förtroendet för det finansiella systemet.

Resultatindikatorer

Regeringen har använt följande resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder för att bedöma måluppfyllelsen för det första delmålet om det finansiella systemet (finansiell stabilitet, högt förtroende och konsumentskydd):

- svenska bankers marknadsfinansiering
- storbankernas genomsnittliga likviditetstäckningsgrad
- storbankernas kapitaltäckning
- genomsnittlig solvenskvot för livförsäkringsföretag
- hushållens skuldsättning och räntekostnader efter skatt
- bankernas bruttomarginal på nya tremånaderslån, volymviktade belåningsgrader och andelen hushåll med högre belåning än 85 procent
- volymviktade belåningsgrader för nya bolån
- amorteringsvilja efter belåningsgrad
- marknadsandelar utlåning
- storbankernas genomsnittliga avkastning på eget kapital
- finansiellt stressindex
- okonsoliderad statsskuld
- företagens finansieringsmöjligheter
- antal ärenden hos Konsumenternas Bank- och finansbyrå och Konsumenternas Försäkringsbyrå
- kundnöjdhet inom olika delar av finansmarknaden
- internetbetalningar och elektroniska betalningar
- finansiell folkbildning
- Finansinspektionens varningslista
- vetenskaplig publicering.

För hållbarhetsområdet används följande tre resultatindikatorer:

- andelen hållbara fonder i premiepensionssystemet
- volymen samt andelen gröna obligationer
- misstänkta transaktioner avseende penningtvätt.

För den statliga finansförvaltningen används följande tre resultatindikatorer:

- styckkostnad per statlig betalning
- myndigheternas betyg för kvalitet och service
- risken för stora förluster inom Riksgäldskontorets garanti- och utlåningsverksamhet.

Regeringens analys och slutsatser

Det finansiella systemet

Regeringen framhåller att det är komplext att utvärdera måluppfyllelsen för det finansiella systemet. Om det finansiella systemet är stabilt, en marknad väl fungerande eller konsumentskyddet högt är enligt regeringen svårt att bedöma, och resultatutvärderingen måste därför till viss del utgöras av olika mått på motståndskraft mot störningar och vilka trender som kan avläsas över tid.

Regeringen bedömer att resultatutvecklingen för det finansiella systemets stabilitet går i olika riktningar. De främsta sårbarheterna utgörs av att det svenska banksystemet är stort och tätt sammanlänkat, att storbankerna har en hög andel marknadsfinansiering (varav en stor del i utländsk valuta) och att bankerna har en begränsad möjlighet att absorbera förluster, vilket är en bedömning som kvarstår från tidigare år.

De krav på likviditetsreserver och kapitaltäckning som införts för svenska banker har enligt regeringen bidragit till måluppfyllelsen för delmålet om finansiell stabilitet genom att stärka motståndskraften mot marknadsoro, kreditförluster och lägre intjäning.

Regeringen säger också att den expansiva penningpolitik som Riksbanken och många andra centralbanker fört de senaste åren utgör en viktig förklaring till de lägre stressnivåerna efter finans- och skuldkrisen.

Den svenska bankmarknaden är till stor del koncentrerad till de fyra storbankerna. Bankerna redovisar stigande bruttomarginaler på bolån, och storbankernas högre avkastning på eget kapital indikerar enligt regeringen att konkurrensen på den svenska bankmarknaden inte är tillräcklig.

Vidare utgör enligt regeringen hushållens höga skuldsättning en risk för den realekonomiska utvecklingen och kan på sikt även innebära en risk för den finansiella stabiliteten. Regeringen bedömer att Finansinspektionens införande av allmänna råd om bolånetak i oktober 2010 och amorteringskravet i juni 2016 har bidragit till att andelen av den totala bolånestocken som utgörs av lån med hög belåningsgrad har minskat och till att amorteringarna har ökat.

För konsumenterna på finansmarknadsområdet finns risker som bl.a. grundar sig på att det är svårt att jämföra och förstå finansiella produkter och bedöma behovet av dessa. Finansinspektionens insatser inom tillsynen och för finansiell folkbildning bör enligt regeringen bidra till måluppfyllelsen om ett högt konsumentskydd. Statistik visar att antalet inkommande klagomåls- och informationsärenden till Konsumenternas Bank- och finansbyrå har varit relativt konstant de senaste åren. Däremot visar kundnöjdheten enligt svenskt kvalitetsindex (SKI) när det gäller livförsäkringsprodukter en smärre försämring, och för bolåneprodukter framkommer en större försämring. Användningen av elektroniska betalningar har fortsatt att öka, vilket ses som ett bevis på att både kunder och handel har ett högt förtroende och ser stor nytta med digitala betaltjänster.

En hållbar utveckling

Regeringen skriver att eftersom målet om att finansmarknaden ska bidra till en hållbar utveckling är nytt sedan 2016 och resultatindikatorerna är under utveckling är det svårt att dra starka slutsatser på basis av dessa. Regeringen konstaterar samtidigt att det pågår ett omfattande arbete med att både analysera hur finansmarknadens aktörer påverkar en hållbar utveckling och hur finansmarknaden kan påverkas av de risker som exempelvis klimatförändringarna för med sig.

Den ökande andelen hållbara fonder på Pensionsmyndighetens fondtorg och den ökande andelen gröna obligationer indikerar enligt regeringen att finansmarknaden i större utsträckning än tidigare bidrar till en hållbar utveckling.

Sammantaget bedöms resultatet vara positivt och bör kunna bidra till måluppfyllelsen.

Effektiv finansförvaltning i staten

Regeringen uppger att resultatutvärderingen av effektiviteten i statens finansförvaltning genomgående är positiv. De regelverk, avtal och kontostrukturer som stöder statens betalningsmodell bedöms vara utformade på ett sätt som främjar hög effektivitet. De centralt upphandlade ramavtalen av betal- och korttjänster bedöms leda till lägre priser, samtidigt som de möjliggör enhetliga och högt ställda krav när det gäller teknik, säkerhet, likviditetshantering och åiterrapportering. Eftersom myndigheterna själva står för kostnaden för de betaltjänster som de använder finns enligt regeringen incitament för god kostnadseffektivitet. Den centraliserade likviditetsförvaltningen minimerar statens dagliga behov av upplåning och reducerar både statens räntekostnader och risk.

Regeringen konstaterar att i Riksgäldskontorets rapport om riskerna i statens betalningsmodell under 2016 bedöms säkerheten i betalningsmodellen som god (Fi2016/03918/FPM). Myndigheternas enkätsvar om Riksgäldskontorets kvalitet och service inom betalningsverksamheten pekar fortsatt på höga resultat. Genomsnittskostnaden för en statlig betalning har minskat från 83 öre till 51 öre mellan 2010 och 2016. Detta styrker att kostnadseffektiviteten i den statliga betalningsmodellen har förbättrats ytterligare de senaste åren, menar regeringen.

Riksgäldskontoret har som en del av arbetet med den samlade riskanalysen utvecklat ett analytiskt ramverk för att bedöma risken för stora förluster inom myndighetens garanti- och kreditverksamhet. Sammantaget bedömer regeringen att måluppfyllelsen är god, i enlighet med Årsredovisning för staten (skr. 2016/17:101) där risken för stora förluster bedömdes som både låg och något lägre än året innan.

Utskottets tidigare behandling

Hösten 2014 granskade finansutskottet den begärda resultatskrivelsen om det finansiella systemet (skr. 2013/14:210, bet. 2014/15:FiU8). Utskottet framhöll då att det är centralt att det i regeringens resultatredovisning finns en tydlig koppling mellan det mål som riksdagen beslutat för området, insatser, uppnådda resultat och regeringens anslagsförslag. Samtidigt konstaterade utskottet att det i skrivelsen inte var tydligt vilka medel som enligt regeringen lett fram till de redovisade resultaten.

När utskottet granskade regeringens resultatredovisning på finansmarknadsområdet förra året såg utskottet positivt på att regeringen förbättrat strukturen i redovisningen (bet. 2016/17:FiU2 s. 13–14). Utskottet noterade att analys, slutsatser och regeringens bedömningar var i fokus, och att myndighetsredovisningarna begränsats. Strukturen var också tydlig på så sätt att analys och slutsatser utgår från indikatorerna. Samtidigt betonade utskottet vikten av väl motiverade indikatorer och deras hållbarhet över tid. Utskottet efterfrågade också riktlinjer för hur målet om hur det finansiella systemet ska bidra till en hållbar utveckling skulle följas upp. Dessutom ansåg utskottet att kopplingen mellan statliga medel, resultat och måluppfyllelse liksom tidigare är inte var helt tydlig. Det framgick t.ex. inte om det är statliga insatser (regleringar, tillsyn eller statliga medel) eller andra förändringar i omvärlden som haft störst betydelse för resultaten. Utskottet saknade en grundligare analys av hur de medel som riksdagen ställt till regeringens förfogande påverkat resultaten och måluppfyllelsen.

Utskottets bedömning

Regeringens resultatredovisning ska ge underlag för riksdagens ställningstagande till budgetförslaget. Med grund i resultatredovisningen ska riksdagen kunna bilda sig en uppfattning om de statliga resurserna fördelats enligt de politiska prioriteringarna och om de statliga insatserna har lett till avsedda resultat. Enligt utskottet är det rimligt att resultatredovisningen inriktas på att beskriva och bedöma resultat av statliga insatser i förhållande till de mål som riksdagen beslutat om.

Utskottet kan konstatera att regeringens resultatredovisning för finansmarknadsområdet har en tydlig struktur som redovisar resultaten i förhållande till de tre delarna i det riksdagsbundna målet (ett stabilt finansiellt system, en hållbar utveckling och en effektiv finansförvaltning i staten). Dessutom är analyser, slutsatser och regeringens bedömningar i fokus, snarare än myndighetsredovisningar, vilket är bra och i linje med vad utskottet tidigare efterfrågat.

När det gäller delmålet finansiell stabilitet är regeringens slutsats att resultatutvecklingen går i olika riktning. Liksom tidigare år utgörs de främsta sårbarheterna av att banksystemet är stort och tätt sammanlänkat och att storbankerna har en hög andel marknadsfinansiering och en begränsad möjlighet att absorbera förluster. Också hushållens höga skuldsättning kan

enligt regeringen på sikt innebära en risk för den finansiella stabiliteten. I viss mån redovisas också resultatet av de statliga insatserna i förhållande till det riksdagsbundna målet. Till exempel säger regeringen att de krav på likviditetsreserver och kapitaltäckning som införts för svenska banker har bidragit till måluppfyllelsen för delmålet om finansiell stabilitet genom att stärka motståndskraften mot marknadsoro, kreditförluster och lägre intjäning. Andra statliga insatser bedöms enligt regeringen ha bidragit till ökade amorteringar och en lägre andel lån med hög belåningsgrad.

Utskottet noterar att antalet indikatorer för att bedöma måluppfyllelsen för delmålet om ett stabilt finansiellt system är stort och dessutom har ökat något jämfört med föregående år. Regeringen redovisar också i ett par fall nya kombinationer av indikatorer i förhållande till delmålet som skiljer sig mot föregående års redovisning. Utskottet anser att det är viktigt med väl motiverade indikatorer och att dessa är rimligt hållbara över tid. När urvalet indikatorer ändras från ett år till ett annat skapas en osäkerhet om på vilka grunder indikatorerna valts ut och om de är representativa för att beskriva resultaten i förhållande till målen samtidigt som möjligheterna till jämförelser mellan åren minskas.

I förra årets betänkande efterfrågade utskottet riktlinjer för hur det nya delmålet om det finansiella systemets bidrag till en hållbar utveckling som infördes 2016 ska följas upp. Utskottet noterar att regeringen nu redovisar tre indikatorer för uppföljning av detta mål (andelen hållbara fonder i premiepensionssystemet, volymen samt andelen gröna obligationer och transaktioner som misstänks utgöra penningtvätt). Regeringen bedömer sammantaget att resultatet är positivt och bidrar till måluppfyllelsen, även om indikatorerna för att bedöma måluppfyllelsen är under utveckling. Det saknas dock fortfarande en analys av på vilket sätt de statliga insatserna på området bidrar till måluppfyllelsen. Utskottet anser inte heller att det är tydligt motiverat varför just dessa tre indikatorer valts för att utvärdera måluppfyllelsen för detta delmål.

Regeringens resultatredovisning för statlig förvaltningspolitik

Propositionen

Området omfattar styrning, ledning, organisation och utveckling av de statliga myndigheterna samt vissa övergripande frågor om relationen mellan stat och kommun, inklusive regional ansvarsfördelning. Myndigheterna inom området är Statskontoret, Kammarkollegiet, Ekonomistyrningsverket (ESV) och Statens servicecenter (SSC).

Resultaten för områdena digitalisering och it inom offentlig förvaltning, statlig arbetsgivarpolitik, offentlig upphandling och fastighetsförvaltning redovisas i egna avsnitt i budgetpropositionen och inte i avsnittet om statlig förvaltningspolitik. Redovisningen görs där i förhållande till de mål

regeringen beslutat för dessa områden (se avsnittet Anslag inom utgiftsområde 2 i betänkandet).

Målet

Riksdagen har beslutat om följande mål för den statliga förvaltningspolitiken (prop. 2009/10:175, bet. 2009/10:FiU38, rskr. 2009/10:315):

- en innovativ och samverkande statsförvaltning som är rättssäker och effektiv, har väl utvecklad kvalitet, service och tillgänglighet och som därigenom bidrar till Sveriges utveckling och ett effektivt EU-arbete.

Resultatindikatorer

Regeringen inleder med att konstatera att resultatredovisningen är inriktad på den statliga förvaltningens utveckling på en övergripande nivå.

De indikatorer som används för att redovisa resultaten i förhållande till målet är:

- Världsbankens indikator för den offentliga sektorns måluppfyllelse
- organisationen Transparency Internationals rankning av världens länder utifrån korruption i den offentliga sektorn
- OECD:s undersökning om allmänhetens förtroende för den nationella regeringen.

Dessutom redovisar regeringen vissa förvaltningspolitiska åtgärder som vidtagits och resultat hos myndigheterna inom området som regeringen anser är relevanta. Regeringen konstaterar också att statsförvaltningens resultat inom specifika områden redovisas under respektive utgiftsområde.

Regeringens analys och slutsatser

Världsbankens indikator Government Effectiveness (GE) beskriver effektivitet i bred mening och avser måluppfyllelse för hela den offentliga sektorn. Sedan mätningarna startade 2006 har den svenska offentliga sektorn tillhört en av de mest effektiva. Rankningen för 2016 innebär en liten förbättring sedan föregående år, men är sämre jämfört med åren före 2014. När det gäller Transparency Internationals indikator (CPI) 2016 rankas den svenska offentliga sektorn som världens fjärde minst korrupta, vilket är en plats lägre jämfört med 2015. OECD som följer upp den offentliga sektorn inom en rad områden, bl.a. allmänhetens förtroende för den nationella regeringen, redovisar att Sverige enligt deras Government at a Glance ligger över snittet för OECD-länderna. Förtroendet har dock sjunkit sedan 2007. Regeringen anser att resultaten ska tolkas med viss försiktighet. För index på den aggregerade nivån som både GE och CPI redovisar är det mycket svårt att dra slutsatser utifrån små förändringar från ett år till ett annat.

Regeringen bedömer att den statliga förvaltningen i ett internationellt perspektiv presterar bra, men att den kan bli bättre. I en föränderlig värld

menar regeringen att det krävs att förvaltningen är både förutsebar och anpassningsbar. Genom bl.a. tillitsreformen har åtgärder vidtagits för att styrningen ska bli mer strategisk och sammanhållen, och fokusera på helheten. Myndigheternas möjligheter att möta förändringar stärks enligt regeringen genom en god förvaltningskultur. Detaljstyrning ska inte hämma myndigheternas förmåga att bedriva och utveckla sin verksamhet. Samtidigt krävs en ökad samordning för att gemensamma lösningar och investeringar ska kunna tas till vara.

Utskottets tidigare behandling

I betänkandet med anledning av budgetpropositionen för 2016 (bet. 2015/16:FiU2) hänvisade utskottet till sina tidigare uttalanden om att målet för den statliga förvaltningspolitiken inte enbart eller ens huvudsakligen kan nås genom åtgärder inom utgiftsområde 2 eftersom politiken rör många delar av den statliga förvaltningen. Utskottet uttryckte därför viss förståelse för att redovisningen av resultaten var knapphändig och i viss mån koncentrerad till myndigheterna inom området. I betänkandet övervägdes om det kunde finnas anledning att arbeta fram en samlad och fördjupad redovisning av resultaten inom området, t.ex. i form av en resultatskrivelse. Något tillkännagivande till regeringen om detta blev dock inte aktuellt.

I betänkandet med anledning av budgetpropositionen för 2017 (bet. 2016/17:FiU2) konstaterade utskottet att regeringen inte kommenterat det som fördes fram i betänkande 2015/16:FiU2 om att det kan finnas anledning att arbeta fram en samlad och fördjupad redovisning, t.ex. i en resultatskrivelse. Utskottet framhöll att man fortfarande inte var främmande för en sådan samlad och fördjupad redovisning och betonade att den statliga förvaltningspolitiken är ett mycket viktigt område inom den statliga verksamheten och inom samhällsekonomin.

Kompletterande information

Resultatuppföljning av statens budget 2017 (ESV 2017:46)

Med utgångspunkt i de mål som beslutats av riksdagen inom utgiftsområdena och redovisade resultatindikatorer för dessa mål presenterar ESV i sin rapport Resultatuppföljning av statens budget (2017:46) en översiktlig bild per utgiftsområde. I rapporten presenteras dels utvecklingen i förhållande till målen, dels utgiftsutvecklingen för berörda anslag. Rapporten är resultatet av ett regeringsuppdrag som ESV fick 2016 och är ett led i att få fram ett relevant och översiktligt underlag för resultatuppföljning av statens budget som helhet.

När det gäller utgiftsområde 2 har ESV valt att analysera målet för den statliga förvaltningspolitiken. ESV konstaterar att resultatindikatorerna mäter aspekter av förvaltningspolitiken som går långt utöver utgiftsutvecklingen för de valda anslagen (1:1 Statskontoret, 1:2 Kammarkollegiet och 1:8 Ekonomistyrningsverket). Den offentliga sektorns målpuffyllelse och den

låga graden av korruption i svensk offentlig sektor beror naturligtvis på många olika faktorer, konstaterar ESV. Att ESV inte kan se något samband mellan resultatindikatorerna och utgiftsanslagen menar man inte behöver betyda att anslagen i fråga saknar betydelse för måluppfyllelsen. I stället kan förhållandena mellan utgifter och måluppfyllelse vara så komplexa att en jämförelse mellan några utvalda indikatorer och utgiftsutvecklingen inte blir ett tillräckligt underlag för förståelsen, menar ESV.

Effektiv statsförvaltning är ett av Riksrevisionens fokusområden

Av Riksrevisionens granskningsplan för 2017/18 framgår att myndigheten bl.a. kommer att fokusera på effektiv statsförvaltning. Det framhålls att en effektiv statsförvaltning behövs för att förverkliga riksdagens och regeringens politik och att väl fungerande myndigheter också är centralt för att säkerställa medborgarnas förtroende för förvaltningen.

Utifrån de grundläggande kraven på myndigheterna om att bl.a. bedriva verksamheten effektivt enligt gällande rätt bedömer riksrevisorerna att det finns flera angelägna områden som bör granskas framöver och nämner granskningar av myndigheternas arbete mot korruption, där händelserna inom Statens fastighetsverk visar att sådana granskningar är angelägna.

Ett annat område som riksrevisorerna tar upp i granskningsplanen är statens upphandlingar. Riksrevisionen har under 2017 inlett en granskning under temat Staten som inköpare, och det kan bli aktuellt med fler granskningar inom detta tema.

Utvecklingen mot alltmer digitaliserade verksamheter skapar både möjligheter och utmaningar för de statliga myndigheterna. Riksrevisionens tidigare granskningsinsatser visar att arbetet med informationssäkerhet fortfarande är ett eftersatt område. Riksrevisorerna bedömer därför att det finns behov av fortsatta granskningar inom området och menar att händelserna i bl.a. Transportstyrelsen understryker detta.

Hur regeringens styrning utformas påverkar också effektiviteten i statsförvaltningen. En särskild utmaning är att utforma en fungerande styrning för tvärssektoriella frågor som berör flera politikområden. Frågan om tvärssektoriell styrning och uppföljning aktualiseras i arbetet med FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling. Eftersom målen i Agenda 2030 kommer att behöva integreras i många politikområden ställer det höga krav på en sammanhållen styrning och uppföljning. Det finns därför skäl, anser riksrevisorerna, att följa Agenda 2030-arbetet ur ett styrningsperspektiv.

Statsförvaltningen verkar också på den regionala nivån genom länsstyrelsernas verksamhet. Verksamheten präglas av en avvägning mellan central styrning, nationella mål och regional anpassning. Riksrevisionen avser att under det kommande året undersöka möjligheterna att granska styrningen av länsstyrelsernas verksamhet.

Utskottets bedömning

Regeringens resultatredovisning ska ge underlag för riksdagens ställningstagande till budgetförslaget. Med grund i resultatredovisningen ska riksdagen kunna bilda sig en uppfattning om de statliga resurserna fördelats enligt de politiska prioriteringarna och om de statliga insatserna har lett till avsedda resultat. Enligt utskottet är det rimligt att resultatredovisningen inriktas på att beskriva och bedöma resultat av statliga insatser i förhållande till de mål som riksdagen beslutat om. Utskottet anser att strukturen på resultatredovisningen i avsnittet Statlig förvaltningspolitik förbättrats såtillvida att regeringen gått över från en redovisning med myndighetsfokus (Statskontoret, ESV och Kammarkollegiet) till mer av verksamhetsfokus. Att avsnittet är strukturerat utifrån de tre delarna i målet (en innovativ och samverkande statsförvaltning, en rättssäker och effektiv statsförvaltning samt en statsförvaltning som har väl utvecklad kvalitet, service och tillgänglighet) är en fördel. Liksom tidigare redovisas dock endast insatser och åtgärder, dvs. inte några resultat i förhållande till det mål som riksdagen beslutat. Utskottet noterar att resultaten för områdena digitalisering och it inom offentlig förvaltning, den statliga arbetsgivarpolitiken, offentlig upphandling och fastighetsförvaltning inte redovisas i avsnittet, trots att områdena enligt utskottet bör tillhöra den statliga förvaltningspolitiken. Resultaten för dessa områden redovisas i stället i förhållande till mål som regeringen beslutat för respektive område i de avsnitt där områdena särredovisas. Enligt utskottet kan det finnas anledning för regeringen att tydliggöra hur resultaten för dessa särredovisade områden förhåller sig till det mål som riksdagen beslutat för den statliga förvaltningspolitiken och överväga en tydligare redovisning av resultaten i förhållande till detta.

De indikatorer som regeringen använder för att mäta målpuppfyllelsen redovisas inledningsvis i ett separat avsnitt utan koppling till de tre delarna i målet. Indikatorerna håller sig på en aggregerad nivå, t.ex. förtroende för den offentliga förvaltningen, och regeringen analyserar dem genom att göra en internationell jämförelse. Liksom ESV påpekar i sin genomgång (ESV 2017:46) mäter indikatorerna aspekter av förvaltningspolitiken som går långt utöver de statliga anslagen för de tre myndigheter som regeringen valt att hänföra till avsnittet om den statliga förvaltningspolitiken. Eftersom målet för den statliga förvaltningspolitiken inte enbart eller ens huvudsakligen kan nås genom den verksamhet som bedrivs av de myndigheter som regeringen sorterat in under rubriken Statlig förvaltningspolitik, skulle regeringens resultatredovisning vinna på en struktur som avspeglar detta förhållande. Ett sätt att inleda ett sådant arbete kan vara att, som utskottet tidigare framhållit, göra en samlad och fördjupad redovisning i en resultatskrivelse till riksdagen (bet. 2015/16:FiU2 och bet. 2016/17:FiU2).

Anslag inom utgiftsområde 2

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning i enlighet med regeringens och Riksrevisionens förslag. Vidare antar riksdagen regeringens lagförslag om ett ändrat avgiftsuttag för resolutionsreserven. Riksdagen lämnar också de bemyndiganden som regeringen och Riksrevisionen begärt samt godkänner regeringens förslag till investeringsplaner för Statens fastighetsverk och Fortifikationsverket.

Riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden.

Jämför särskilt yttrande 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (L) och 5 (KD).

I detta avsnitt behandlar utskottet regeringens förslag till anslag inom utgiftsområde 2, bemyndiganden om ekonomiska åtaganden och investeringsplaner för Statens fastighetsverk (SFV) och Fortifikationsverket (FortV). I förslagen till bemyndiganden om ekonomiska åtaganden ingår förslag om s.k. beställningsbemyndiganden men också förslag om krediter i Riksgäldskontoret samt kredit- och garantiramar för stabilitetsfonden och resolutionsreserven. Regeringen lämnar i propositionen ett lagförslag som innebär ett ändrat avgiftsuttag till resolutionsreserven. Detta lagförslag behandlas också i detta avsnitt.

I avsnittet behandlas också Riksrevisionens förslag till anslag och bemyndigande om att ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet.

Nedan följer en redovisning av förslagen enligt den indelning i områden som regeringen använt i propositionen, dvs. finansmarknadsområdet, statlig förvaltningspolitik, digitalisering och it inom offentlig förvaltning, statliga arbetsgivarfrågor, offentlig upphandling, statistik, prognos- och uppföljningsverksamhet, fastighetsförvaltning, god redovisningssed samt vissa medlems- och garantiavgifter. Vart och ett av områdena inleds med en sammanfattning av resultaten i förhållande till de mål som regeringen beslutat för dessa områden och det som regeringen redovisar som politikens inriktning. Därefter följer beskrivningar av budgetförslaget. Slutligen redovisas Riksrevisionens budgetförslag (anslag och låneram).

Propositionen

Finansmarknadsområdet

Området omfattar åtgärder för ett stabilt finansiellt system och en effektiv statlig finansförvaltning. Finansinspektionen och Riksgäldskontoret är de myndigheter som hör till området. Båda myndigheterna finansieras i huvudsak

med anslag, men de får också disponera vissa avgiftsintäkter för delar av sin verksamhet.

De anslag och bemyndiganden om ekonomiska åtaganden som regeringen redovisar under denna rubrik är

- anslaget 1:11 Finansinspektionen
- anslaget 1:3 Finansinspektionens avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter
- anslaget 1:12 Riksgäldskontoret
- anslaget 1:16 Finansmarknadsforskning
- beställningsbemyndigande för anslaget 1:16 Finansmarknadsforskning
- kredit- och garantiramar till stabilitetsfonden och resolutionsreserven.

Initiativ för att nå målet inom det finansiella systemet

För att ytterligare stärka förutsättningarna för Finansinspektionen att bidra till ett väl fungerande finansiellt system föreslår regeringen att myndighetens anslag ökas. Förutom dessa förslag till anslagsökningar redogör regeringen under politikens inriktning för initiativ som regeringen tagit eller avser att ta för att nå målet för det finansiella systemet (prop. 2017/18:1 utg.omr. 2 s. 56–61). Nedan följer en redovisning i punktform av dessa initiativ.

- Finansinspektionens makrotillsynsmandat ska förstärkas genom lagändringar som ska träda i kraft den 1 februari 2018. Regeringen avser också att under hösten ta ställning till Finansinspektionens förslag om skärpta amorteringskrav för nya bolånetagare som lånar mer än 4,5 gånger sin bruttoinkomst.
- Reglerna för kapitaltäckning och krishantering utvecklas genom att regeringen deltar i det fortsatta arbetet på EU-nivå om stärkt bankreglering, det s.k. bankpaketet. Dessutom föreslår regeringen i budgetpropositionen ett förändrat, inledningsvis förhöjt, uttag av de avgifter som bankerna betalar till resolutionsreserven.
- Regeringen har tillsatt en parlamentarisk kommitté för att se över det penningpolitiska ramverket och riksbankslagen (dir. 2016:114). Uppdraget innefattar även tydliggöranden om ansvaret för finansiell stabilitet och ansvarsfördelningen inom valutapolitiken samt kontanthantering, kontantförsörjning och beredskapen i betalningssystemet.
- I Regeringskansliet pågår arbete med att ta fram lagförslag för att i svensk rätt genomföra det andra betaltjänstdirektivet (PSD2). Direktivet syftar bl.a. till att skapa bättre förutsättningar för säkra och effektiva betalningar och andra betaltjänster.
- Regeringen har gett Finansinspektionen ett uppdrag som rör frågeställningar som kan uppkomma när finansiella företag erbjuder nya innovativa tjänster. Uppdraget ska redovisas senast den 1 december 2017. I slutet av året kommer vidare utredningen om gräsrotsfinansiering att redovisa sitt uppdrag (dir. 2016:70).

- Regeringen arbetar med att analysera potentiella effekter av Storbritanniens EU-utträde för svensk finansmarknad och identifiera svenska intressen inför förhandlingar om ett framtida avtal med Storbritannien.
- Genom lagändringar som träder i kraft den 3 januari 2018 uppnås ett ökat kundskydd på värdepappersmarknadsområdet och bättre förutsättningar för effektiv tillsyn (MiFID II och MiFIR) (prop. 2016/17:162, bet. 2016/17:FiU35). Vidare trädde nya regler för att stärka konsumentskyddet på bolånemarknaden i kraft den 1 januari 2017.
- I juni 2017 beslutade regeringen om en lagrådsremiss med förslag på ändringar i fondregelverket som innebär att fondförvaltare ska lämna hållbarhetsinformation. En proposition lämnades till riksdagen i september 2017. Regeringen har också remitterat en promemoria med förslag som innebär att det ställs krav på fondförvaltare att redovisa aktivitetsgrad i fondförvaltningen.
- I juni 2017 remitterades en departementspromemoria med förslag till en ny lag om försäkringsdistribution (Ds 2017:17), som bl.a. syftar till att öka konkurrensneutraliteten mellan olika aktörer och effektivisera tillsynen.
- För närvarande bereds i Finansdepartementet ett förslag till ny tjänstepensionsreglering som i svensk rätt genomför det reviderade tjänstepensionsdirektivet (IORP II-direktivet).
- Pensionsgruppen¹ har enats om att genomföra en rad reformer av premiepensionssystemet. Reformerna syftar dels till att underlätta för fler sparare att få en hög avkastning, dels till att öka säkerheten inom premiepensionen. Pensionsgruppen har också enats om att införa skärpta hållbarhetskriterier för de fonder som finns representerade på Pensionsmyndighetens fondtorg.
- Regeringen har i samråd med Pensionsgruppen tagit fram ett förslag till ändrade placeringsregler och en moderniserad styrning av hållbarhetsfrågor i förvaltningen för Första–Fjärde AP-fonderna.
- För att förbättra flytträtten för pensionssparare har Finansdepartementet i augusti 2017 remitterat en promemoria med förslag som rör både möjligheten att flytta värdet i en eller flera pensionsförsäkringar till en annan pensionsförsäkring och flyttavgifter (Fi2017/03918/FPM).
- Under våren har Finansinspektionen tagit fram förslag om en ny ordning för redovisningstillsyn. Promemorian har remitterats och avsikten är att den, tillsammans med remissynpunkter, ska ligga till grund för en lagrådsremiss och en proposition.
- Regeringen deltar aktivt i arbetet på EU-nivå om stärkt motståndskraft inom finansiell infrastruktur. Det handlar bl.a. om att inrätta ett krishanteringsramverk för centrala motparter.
- Sedan augusti i år gäller en ny lag om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (se prop. 2016/17:173, bet. 2016/17:FiU32).

¹ Pensionsgruppen är en arbetsgrupp för vårdande av pensionsöverenskommelsen (S 2007:F).

Genom denna lag genomförs EU:s fjärde penningtvättsdirektiv. För en effektiv samordning mellan det stora antalet involverade myndigheter och andra aktörer har regeringen i en förordning beslutat om en ny samordningsfunktion som fr.o.m. 2018 ska placeras vid Polismyndigheten.

Initiativ för att nå målet om en hållbar utveckling

Sedan den 1 januari 2016 finns ett nytt mål inom finansmarknadsområdet som anger att det finansiella systemet ska bidra till en hållbar utveckling. Regeringens ambition är att hållbar utveckling ska vara en del av det generella regelverket. Regeringen anger att Finansinspektionen har en nyckelroll för att bidra till att uppnå hållbarhetsmålet för finansmarknaden. Regeringen redogör under politikens inriktning för initiativ som regeringen tagit eller avser att ta för att nå målet om en hållbar utveckling (prop. 2017/18:1 utg.omr. 2 s. 61–62). Nedan följer en redovisning i punktform av dessa initiativ.

- Sverige har genomfört ett nytt regelverk för hållbarhetsrapportering till följd av ett nytt EU-direktiv som gäller fr.o.m. räkenskapsåret 2017.
- Skärpta krav på redovisning av hållbarhetsfaktorer i förvaltningen har tillkommit i den nya EU-gemensamma tjänstepensionsregleringen (IORP II-direktivet) som ska genomföras i svensk rätt senast 2019 samt i den ovannämnda lagrådsremissen om hållbara val för fondsparande.
- På nationell nivå föreslår regeringen att det i lag ska anges att AP-fonderna ska förvalta fondmedlen föredömligt genom ansvarsfulla investeringar och ansvarsfullt ägande utan att ge avkall på målet om hög avkastning samt att hållbarhetskriterierna på Pensionsmyndighetens fondtorg skärps.
- Finansinspektionen avser att samla de svenska branschaktörerna för att diskutera hur internationella rekommendationer för hållbarhetsrapportering och scenarioanalyser kan implementeras i Sverige. Finansinspektionen har även inlett en dialog med svenska branschaktörer om hur klimatförändringar skulle kunna integreras som en riskfaktor i stresstester för banker och försäkringsföretag.
- Regeringen har fört samtal med företrädare för finansbranschen för att främja större genomlysning och öppenhet i samband med kreditgivning till företag utifrån ett miljö- och hållbarhetsperspektiv. Svenska Bankföreningen har tillsammans med ett antal banker enats om standardiserad information som beskriver hur de beaktar hållbarhet i sin kreditgivning till företag.
- Regeringen har under mandatperioden främjat utvecklingen av gröna investeringar. Flera olika statliga aktörer erbjuder lån och riskkapital till gröna investeringar, och flera statliga och kommunala bolag ger ut gröna obligationer. En grön riskkapitalfond har upprättats som ska investera i små och medelstora företag som erbjuder varor och tjänster som minskar klimatutsläppen.
- Regeringen verkar också för att internationella finansiella institutioner, exempelvis Nordiska investeringsbanken och International Finance Corporation, i ökad utsträckning ska kanalisera klimatinvesteringar.

- Ett grönt finanscenter i samarbete mellan Mistra och Handelshögskolan i Stockholm etableras i Stockholm under hösten.
- I slutet av året kommer utredningen om gröna obligationer att redovisa sitt uppdrag (dir. 2016:109).

Anslaget 1:11 Finansinspektionen

Anslaget får användas för Finansinspektionens förvaltningsutgifter, för Krigsförsäkringsnämnden och för samordningsorganet för tillsyn över åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Från och med 2018 utvecklas samordningsorganets verksamhet och förs till Polismyndigheten. Ändamålet med anslaget utvidgas därmed till att omfatta samordningsorganets utvecklade verksamhet inom Polismyndigheten.

För att stärka förutsättningarna för Finansinspektionen att bidra till ett väl fungerande finansiellt system som präglas av ett högt konsumentskydd har myndighetens resurser ökat med omkring 250 miljoner kronor under åren 2011–2017. I budgetpropositionen för 2018 föreslår regeringen att ytterligare 80 miljoner kronor tillförs anslaget så att det totalt uppgår till 602,8 miljoner kronor 2018. Anslagsökningen motiveras med att myndigheten ska kunna stärka tillsynen inom bankområdet bl.a. med anledning av filialiseringen av Nordea Bank AB, stärka tillsynen för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism, genomföra nya regelverk samt integrera hållbarhet i befintliga och nya regelverk och i den finansiella tillsynen.

Styrelsen i Nordea Bank AB meddelade den 6 september 2017 att banken avser att flytta huvudkontoret från Sverige till Finland. Flytten ska enligt planerna genomföras under andra halvåret 2018. Den aviserade flytten beräknas inte få några väsentliga effekter för statens inkomster och utgifter 2018. Effekterna för 2019 och 2020 kan enligt regeringen bedömas först när ytterligare omständigheter kring omstruktureringen av banken har klarlagts. Regeringen avser att beakta konsekvenserna i kommande ekonomiska propositioner.

Anslaget 1:3 Finansinspektionens avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter

Anslaget får användas för utgifter för Finansinspektionens avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter Europeiska bankmyndigheten, Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten samt Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 3,2 miljoner kronor fr.o.m. 2018 till följd av att de avgifter som Finansinspektionen ska betala till EU-myndigheterna förväntas öka. Därmed uppgår anslaget totalt till 17,6 miljoner kronor 2018 i regeringens förslag.

Anslaget 1:12 Riksgäldskontoret

Anslaget får användas för Riksgäldskontorets förvaltningsutgifter.

Regeringen föreslår att 327,6 miljoner kronor anvisas under Riksgäldskontorets anslag för 2018. Det innebär knappt 12 miljoner kronor mer än 2017 och förklaras av pris- och löneomräkningen.

Anslaget 1:16 Finansmarknadsforskning

Anslaget får användas för utgifter för finansmarknadsforskning, och högst 2 procent av anslaget får användas för programanknutna förvaltningsutgifter.

Regeringen föreslår att 29,9 miljoner kronor anvisas under anslaget för 2018. Det är oförändrat jämfört med budgeten för 2017.

Beställningsbemyndigande för anslaget 1:16 Finansmarknadsforskning

Från och med 2016 lämnades ett bemyndigande att ingå ekonomiska åtaganden för anslaget 1:16 Finansmarknadsforskning. Regeringen bedömde att det för verksamheten bör medges en möjlighet att ingå fleråriga ekonomiska åtaganden om finansiering av olika forskningssatsningar. Nu föreslår regeringen att den ska bemyndigas att under 2018 för anslaget Finansmarknadsforskning ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 60 miljoner kronor 2019–2022.

Tillkännagivande om finansiering av extern forskning inom penningpolitik och finansiell stabilitet

Regeringen kommenterar riksdagens tillkännagivande om att i beredningen av budgeten för 2018 pröva möjligheterna att utöka resurserna för att finansiera extern forskning inom penningpolitik och finansiell stabilitet i enlighet med ett förslag från Riksbanken (se bet. 2016/17:FiU23 och rskr. 2016/17:231). Enligt regeringen har det dock under beredningen i Regeringskansliet framkommit att mer tid krävs för att på ett ändamålsenligt sätt omhänderta tillkännagivandet. Regeringen avser därför att återkomma till riksdagen i denna fråga.

Kredit- och garantiramar för stabilitetsfonden och resolutionsreserven

Regeringen föreslår att den bemyndigas att för 2018 besluta om en kreditram på högst 50 miljarder kronor och en garantiram på högst 750 miljarder kronor för stabilitetsfonden.

Vidare föreslår regeringen att den bemyndigas att för 2018 besluta om en kreditram på högst 100 miljarder kronor och en garantiram på högst 200 miljarder kronor för resolutionsreserven.

I samband med genomförandet i svensk rätt av krishanteringsdirektivet ändrades reglerna för stabilitetsfonden, och en ny fond för finansiering av krishanteringsåtgärder, resolutionsreserven, inrättades. Båda fonderna finansieras genom avgifter från banksystemet. Samtidigt beslutades att riksdagen årligen ska fastställa kredit- och garantiramar för stabilitetsfonden respektive resolutionsreserven.

Stabilitetsfonden består i dagsläget av ca 40 miljarder kronor. Regeringen bedömer att medlen utgör en betydande resurs för att vidta eventuella krisinsatser, dvs. förebyggande statligt stöd eller användning av statliga stabiliseringsverktyg. Det program som inrättades vid krisen 2008 hade ett fastställt belopp om högst 50 miljarder kronor, vilket var det sammanlagda

kapitaltillskott som staten kunde medge. Samma belopp utgör för närvarande utgångspunkt för stabilitetsfondens lånemöjligheter och föreslås även gälla för 2018.

Garantiramen för stabilitetsfonden bör bestämmas utifrån det faktum att i första hand generella stödåtgärder i form av garantiprogram till samtliga banker kan komma att bli aktuella. Garantiramen för stabilitetsfonden bör vara på ett högre belopp än den ram som gäller för resolutionsreserven, eftersom det här blir fråga om generella stödåtgärder till samtliga banker. Den ram som fanns i garantiförordningen från 2008 var baserad på de svenska bankernas upplåning under en viss period. Den ramen var då 750 miljarder kronor även om utnyttjandet aldrig var över 400 miljarder kronor. Samma belopp utgör för närvarande ramen för stabilitetsfondens möjlighet att medge garantier, och regeringen föreslår att det ska gälla även för 2018.

Resolutionsreservens kreditram bör främst bli aktuell i frågan om förlusttäcknings- och återkapitaliseringsåtgärder efter det att vissa av företagets skulder har skrivits ned. Därutöver kan resolutionsreservens kreditram komma att användas till att betala ut kompensation till företagets ägare och borgenärer i de fall dessa fått ett sämre ekonomiskt utfall vid resolution än vid konkurs eller likvidation. Kreditramen om 100 miljarder kronor motiveras enligt regeringen av att den bör ha åtminstone samma förmåga till förlusttäcknings- och återkapitaliseringsåtgärder som kreditramen till stabilitetsfonden, dvs. 50 miljarder kronor, samt dessutom innehålla utrymme för att hantera eventuella kompensationsfall.

Garantiramen för resolutionsreserven kan användas för att banker i resolution initialt kan behöva stöd för sin finansiering (likviditet). Garantier kan ges till banken själv eller till Riksbanken. Regeringen påpekar att det är svårt att uppskatta likviditetsbehov i en krissituation, men Riksgäldskontorets bedömning är att likviditetsstöd till ett antal av Sveriges storbanker skulle behöva uppgå till minst 100 miljarder kronor. Då det även här kan finnas en negativ signaleffekt i att under ett krisförlopp behöva justera garantiramen föreslår regeringen att garantiramen för resolutionsfonden sätts till 200 miljarder kronor.

Lagförslag om ändrat avgiftsuttag för resolutionsreserven

Regeringen föreslår ett förhöjt uttag av resolutionsavgiften med en stegvis nedtrappning av avgiftsuttaget (se bilaga 5 med regeringens lagförslag). Förslaget innebär att de sammanlagda resolutionsavgifterna ska uppgå till 0,125 procent av det totala avgiftsunderlaget för 2018, 0,09 procent för 2019 och 0,05 procent fr.o.m. 2020. Det motsvarar ca 9 miljarder kronor för 2018, ca 8,5 miljarder kronor för 2019 och ca 4,9 miljarder kronor fr.o.m. 2020. Förslaget innebär också att den s.k. riskavgiften ska slopas. Den svenska avgiftsmodellen i regelverket om krishantering kvarstår i huvudsak oförändrad i förhållande till gällande rätt. Förslaget om ändrade avgiftsnivåer och slopad riskavgift kräver att ändringar görs i lagen om resolution (LOR). Vissa mindre

ändringar görs också i marknadsföringslagen och offentlighets- och sekretesslagen.² De lagändringar som avser resolutionsavgiftens storlek ska enligt förslaget träda i kraft den 1 januari 2018, den 1 januari 2019 respektive den 1 januari 2020. Övriga lagändringar ska träda i kraft den 1 januari 2018.

Riskavgiften slopas – därmed anses riksdagens tillkännagivande tillgodosett

När behållningen i resolutionsreserven överstiger målnivån för resolutionsavgiften, ska enligt gällande rätt i stället en riskavgift tas ut. Riskavgiften ska för varje avgiftsskyldig spegla den förväntade kostnad som denna kan komma att belasta resolutionsreserven med. Riskavgiften får sättas till noll om sannolikheten att en avgiftsskyldig kommer att försättas i resolution är mycket låg. Det har förutsatts att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer (Riksgäldskontoret) ska meddela föreskrifter om riskavgiftens storlek och hur den ska bestämmas. Till skillnad från resolutionsavgiften, har riskavgiften ingen motsvarighet i krishanteringsdirektivet.

Förslaget att slopa riskavgiften innebär enligt regeringen att man därmed har tillgodosett riksdagens tillkännagivande den 17 december 2015 om att regeringen ska utreda hur bestämmelserna om riskavgifter i LOR kan utformas så att kriterierna för hur riskavgifterna ska fastställas blir tydligare reglerade i lagen, och därefter återkomma till riksdagen under 2017 med förslag på ändringar i LOR (se bet. 2015/16:FiU17 punkt 2 och rskr. 2015/16:117). Det aktuella tillkännagivandet är enligt regeringen därmed slutbehandlat.

Skälen för regeringens förslag

Enligt regeringen är en stark resolutionsreserv en förutsättning för ett trovärdigt regelverk om krishantering. Finanskriser är mycket kostsamma. I förhållande till den svenska ekonomin har Sverige en stor, koncentrerad och växande banksektor. Det gäller även i ett internationellt perspektiv. En koncentrerad banksektor ökar smitto- och systemriskerna vid finansiell stress. Den svenska banksektorn verkar dessutom inom ett litet valutaområde, vilket innebär att extra stora reserver kan krävas för att motverka finansiella stabilitetsrisker. Därutöver har den svenska banksektorn en stor andel marknadsfinansiering. Det innebär sammanfattningsvis att det i Sverige finns behov av en stor resolutionsreserv i förhållande till andra med Sverige jämförbara medlemsstater i EU. Banksektorn gör stora vinster, och det är i goda tider som riskerna för den finansiella stabiliteten – t.ex. genom ökad skuldsättning och stigande tillgångspriser – byggs upp. Det talar enligt regeringens uppfattning för att avgiftsuttaget till resolutionsreserven – som utgångspunkt – bör ökas. Samtidigt finns det skäl att ta intryck av remisskritiken, inte minst från Riksbanken, Riksgäldskontoret och

² Sistnämnda lagändringar i marknadsföringslagen och offentlighets- och sekretesslagen avser inte de ändrade resolutionsavgifterna utan gäller bl.a. laghänvisningar som av förbiseende missats i tidigare lagstiftningsärenden.

Finansinspektionen. Den svenska avgiftsmodellen bör inte i alltför hög grad avvika från motsvarande avgiftsmodeller i med Sverige jämförbara medlemsstater i EU. Med den utgångspunkten bör dels en borte gräns för avgiftsuttaget till resolutionsreserven finnas, dels avgiftsuttaget till resolutionsreserven omfördelas och minska över tid. Regeringen anser därför att den nuvarande målnivån för resolutionsavgiften (tre procent av de garanterade insättningarna) bör kvarstå oförändrad samtidigt som riskavgiften bör slopas.

Offentligfinansiella effekter

Resolutionsavgiften beräknades till 7,4 miljarder kronor i statens budget för 2017 (se prop. 2016/17:1, bet. 2016/17:FiU1 och rskr. 2016/17:49). Enligt Riksgäldskontoret uppgår resolutionsavgiften för avgiftsåret 2017 till ca 6,5 miljarder kronor.

Det är enligt regeringen svårt att beräkna avgiftsuttaget till resolutionsreserven, eftersom avgiftsunderlaget, dvs. i huvudsak företagens balansomslutningar, varierar. Till det kommer att styrelsen i Nordea Bank AB den 6 september 2017 meddelade att banken avser att flytta huvudkontoret från Sverige till Finland. Flytten ska enligt planerna genomföras under andra halvåret 2018. Effekterna för det totala avgiftsuttaget till resolutionsreserven fr.o.m. avgiftsåret 2019 kan enligt regeringen bedömas först när ytterligare omständigheter kring omstruktureringen av banken har klarlagts.

Regeringens förslag innebär att inkomsterna på statens budget av resolutionsavgiften beräknas uppgå till 9 miljarder kronor för 2018, 8,5 miljarder kronor för 2019 och 4,9 miljarder kronor fr.o.m. 2020. Avgiftsuttaget till resolutionsavgiften påverkar den offentliga sektorns finansiella sparande eftersom avgifter betalas från privat sektor till offentlig sektor.

Sverige har en målnivå för resolutionsavgiften som uppgår till 3 procent av de garanterade insättningarna och har redan uppnått krishanteringsdirektivets minimimålnivå på 1 procent.

Statlig förvaltningspolitik

Området omfattar styrning, ledning, organisation och utveckling av de statliga myndigheterna samt vissa övergripande frågor om relationen mellan stat och kommun, inklusive regional ansvarsfördelning.

Statskontoret, Kammarkollegiet, Ekonomistyrningsverket (ESV) och Statens servicecenter (SSC) är myndigheterna inom området. Statskontorets verksamhet finansieras helt med anslag och ESV:s i huvudsak med anslag. Kammarkollegiets verksamhet finansieras i stället till större delen av avgifter från uppdragsverksamheten och SSC helt med avgiftsintäkter från de myndigheter som är anslutna till myndigheten.

De anslag och bemyndiganden om ekonomiska åtaganden som regeringen redovisar under denna rubrik är:

- anslaget 1:1 Statskontoret
- anslaget 1:2 Kammarkollegiet
- anslaget 1:8 Ekonomistyrningsverket
- Kammarkollegiets behov av likviditet i samband med inrättande av nya myndigheter
- Kammarkollegiets behov av likviditet i det statliga försäkringssystemet.

Den redovisning i budgetpropositionen som rör SSC begränsar sig till en tabell med en budget för den avgiftsbelagda verksamheten (tabell 5.11). Av den framgår att det budgeterade resultatet för verksamheten beräknas till +5,7 miljoner kronor 2018.

Regeringen redovisar politikens inriktning under de tre rubriker som är kopplade till de mål som riksdagen beslutat för den statliga förvaltningspolitiken:

- innovativ och samverkande förvaltning
- rättssäkerhet och effektivitet
- kvalitet, service och tillgänglighet.

Under rubriken innovativ och samverkande förvaltning framhåller regeringen att man vill värna och utveckla den svenska förvaltningsmodellen, med en stor tillit och en långtgående delegering av ansvar till de statliga myndigheterna. Behovet av samordning har i flera fall ökat, och därför behöver styrningen i en del fall bli mer sammanhållen, anser regeringen. Lokalisering och digitalisering är exempel på områden där ett helhetsperspektiv ger fördelar för staten som helhet och som också avspeglar sig i regeringens styrning. Regeringen betonar att medborgarnas förtroende för det allmänna är en grundläggande förutsättning för den statliga förvaltningen och dess förmåga att möta förväntningar. För statens legitimitet är statens närvaro i hela landet en fortsatt prioriterad fråga. Regeringen nämner också att regeringens ambition är att Sverige ska vara ledande i genomförandet av FN-resolutionen om hållbar ekonomisk, social och miljömässig utveckling, Agenda 2030. Agendan ska genomföras inom ramen för ordinarie styrning och processer genom arbetet inom alla politikområden.

När det gäller rättssäkerhet och effektivitet lyfter regeringen i propositionen fram att arbetet med att effektivisera statens administrativa stödverksamheter fortsätter. Regeringens utgångspunkt är att fortsätta att utvidga förordningsregleringen av myndigheters anslutning till SSC:s lönerelaterade tjänster. Man kommer också att analysera om anslutningen till SSC:s beställnings- och fakturatjänster bör förordningsregleras. Eftersom en god informationssäkerhet måste säkerställas sker parallellt ett strategiskt arbete för att uppnå detta. Vidare bedömer regeringen att det är en tydlig fördel med en samlande aktör som SSC i samband med omfattande byten av administrativa stödssystem.

Under rubriken kvalitet, service och tillgänglighet konstaterar regeringen att den geografiska spridningen av statliga myndigheter ska öka.

Utgångspunkten är att nya myndigheter ska lokaliseras utanför Stockholms län. Regeringen hänvisar till riksdagens tillkännagivanden (bet. 2015/16:NU17, rskr. 2015/16:201 och bet. 2015/16:FiU25, rskr. 2015/16:208). För att säkerställa och stärka tillgången till grundläggande statlig service i hela landet anser regeringen också att vissa statliga myndigheters lokala serviceverksamheter behöver organiseras på ett mer sammanhållet sätt. Som ett led i detta arbete har Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och Skatteverket i uppdrag att fram till den 30 juni 2018 etablera tio nya servicekontor. Dessutom ska SSC fr.o.m. 2019 ansvara för en samlad serviceorganisation för statlig lokal service.

Anslaget 1:1 Statskontoret

Anslaget får användas för Statskontorets förvaltningsutgifter och för regeringens behov av vissa förvaltningspolitiska insatser.

För 2018 föreslår regeringen ett anslag till Statskontoret på 96,7 miljoner kronor.

Anslaget 1:2 Kammarkollegiet

Anslaget får användas för Kammarkollegiets förvaltningsutgifter och för förvaltningsutgifter för vissa nämnder.³ Anslaget får även användas för att bevaka statens rätt och andra allmänna intressen samt till vissa mindre skadestånd.

Kammarkollegiets verksamhet finansieras till större delen av avgifter. I propositionen redovisas dels en tabell med en budget för offentligrättslig verksamhet där myndigheten inte disponerar avgiftsintäkterna (tolkar och översättare samt stiftelserätt), dels en tabell med en budget för uppdragsverksamhet där myndigheten disponerar avgiftsintäkterna (kapitalförvaltning, försäkringsverksamhet, fordringsbevakning, registrering trossamfund, inköpscentral). Enligt tabellerna beräknas den offentligrättsliga verksamheten redovisa ett negativt resultat på ca 13 miljoner kronor 2018 och uppdragsverksamheten ett överskott på ca 5 miljoner kronor 2018.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 4 miljoner kronor för arbetet med ersättning till personer som har fått ändrad könstillhörighet fastställd i vissa fall. Vidare föreslås en ökning av anslaget med 7 miljoner kronor för uppgifter som rör ett utbyggt regelverk om ökad insyn i partiets finansiering. Finansieringen föreslås ske genom omfördelning från utgiftsområde 1 Rikets styrelse. I övrigt ska anslaget enligt förslaget tillföras ca 300 000 kronor från utgiftsområde 1 Rikets styrelse respektive utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg till följd av uppgifter som rör Nämnden för styrelserepresentationsfrågor och Alkoholsortimentsnämnden.

För 2018 föreslår regeringen ett anslag till Kammarkollegiet på 71,9 miljoner kronor.

³Alkoholsortimentsnämnden, Fideikommissnämnden, Nämnden för styrelserepresentationsfrågor, Resegarantinämnden, Statens överklagandenämnd, Statens skaderegleringsnämnd, Skiljenämnden i vissa trygghetsfrågor och Statens nämnd för arbetstagares uppfinningar.

Anslaget 1:8 Ekonomistyrningsverket

Anslaget får användas för ESV:s förvaltningsutgifter och för verksamhetsstöd för den statliga budgetprocessen.

ESV:s verksamhet finansieras till viss del av avgifter. I propositionen redovisas en tabell med en budget för uppdragsverksamhet där myndigheten disponerar avgiftsintäkterna (ekonomisk styrning, administrativa system och tjänsteexport). Enligt tabellen beräknas uppdragsverksamheten ge ett överskott på ca 1 miljon kronor 2018.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 1 miljon kronor 2018 för att genomföra ett regeringsuppdrag om att analysera Sameskolstyrelsens kostnadsutveckling och ekonomistyrning. Anslaget föreslås också öka med 10 miljoner kronor 2018 för att varaktigt finansiera nationella digitala tjänster. Detta aviserades i budgetpropositionen för 2017.

För 2018 föreslår regeringen ett anslag till ESV på 174,6 miljoner kronor.

Kammarkollegiets behov av likviditet i samband med att nya myndigheter inrättas

I avvaktan på ett riksdagsbeslut om anslag för ändamålet anser regeringen att tillgångar och övriga utgifter för nya myndigheters räkning vid anskaffningstillfället tillfälligt bör finansieras med en kredit för Kammarkollegiet i Riksgäldskontoret. När en myndighet har bildats bör anskaffningen, inklusive ränta, regleras genom betalning av krediten.

Under den senaste femårsperioden har krediten utnyttjats med mellan 0 och 22,7 miljoner kronor. Hittills under 2017 har knappt 0,5 miljoner kronor av krediten nyttjats. Liksom tidigare år föreslår regeringen att riksdagen bemyndigar regeringen att för 2018 låta Kammarkollegiet disponera en kredit på räntekonto i Riksgäldskontoret på högst 250 miljoner kronor för att tillgodose behovet av likviditet i samband med att nya myndigheter inrättas.

Kammarkollegiets behov av likviditet i det statliga försäkringssystemet

Regeringen begär ett bemyndigande om att för 2018 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 100 miljoner kronor för att tillgodose Kammarkollegiets behov av likviditet i det statliga försäkringssystemet.

Kreditramen är avsedd att finansiera enstaka stora skador eller anhopningar av skador. Regeringen anger att om den sammanlagda försäkringsersättning som Kammarkollegiet ska betala för en enskild skadehändelse överstiger 50 miljoner kronor ska dock regeringen besluta om hur det överstigande beloppet ska finansieras utanför det statliga försäkringssystemet.

Digitalisering och it inom offentlig förvaltning

Området omfattar frågor om digitalisering och it inom offentlig förvaltning, digital mognad, it-användning och it-investeringar i statsförvaltningen, e-handel i staten, elektronisk identifiering och underskrift, förvaltningsgemensam digital infrastruktur – t.ex. plattformar, tjänster,

standarder och ramverk – samt vidareutnyttjande av information från den offentliga förvaltningen. Området omfattar också myndighetsstyrning av E-legitimationsnämnden.

Det anslag som regeringen redovisar under denna rubrik är

- anslaget 1:18 Digitaliseringsmyndigheten.

Den redovisning i budgetpropositionen som rör E-legitimationsnämnden begränsar sig till en tabell med en redovisning av budgeten för den avgiftsbelagda verksamheten (tabell 6.3). Av tabellen framgår att det budgeterade resultatet för verksamheten är 0 kronor 2018.

Regeringens mål för digitaliseringen av den offentliga förvaltningen är en enklare vardag för medborgare, en öppnare förvaltning som stöder innovation och delaktighet samt högre kvalitet och effektivitet i verksamheten. Den offentliga förvaltningen ska vara effektiv och samarbeta, återanvända information och uppgifter och söka gemensamma lösningar när det är möjligt och lämpligt. Digitalt ska vara förstahandsval i den offentliga förvaltningens verksamhet och i kontakter med privatpersoner och företag.

I propositionen redovisar regeringen resultaten i förhållande till sina mål och konstaterar att resultat från internationella mätningar visar att den svenska offentliga sektorn inte möter den snabba digitala samhällsutvecklingen och de förändrade behoven från privatpersoner och företag. Regeringen bedömer att resultatet delvis är ett utfall av hur den digitala förvaltningen är organiserad i Sverige och anser att styrningen av digitaliseringen i den offentliga sektorn behöver stärkas. Bristen på en nationell digital infrastruktur har lett till många myndighetsspecifika lösningar som skiljer sig från varandra, vilket enligt regeringen i stor utsträckning resulterat i en ineffektiv ordning för den offentliga sektorn som helhet. Resultat i de internationella mätningarna visar också på ett behov av att främja innovation, användardriven design och användning av öppna data. Avslutningsvis konstaterar regeringen att det behövs bättre kunskap om kostnadsbilden i verksamheten för att kunna mäta vilken nytta it genererar för verksamheten och att myndigheterna behöver utveckla sin digitala mognad för att effektivt och säkert ta vara på digitaliseringens möjligheter.

En viktig förutsättning för digitaliseringen av den offentliga förvaltningen är enligt regeringen att lagstiftningen ger ett tillräckligt stöd för digitalisering och en samverkande förvaltning. Regeringen nämner att i den nya förvaltningslag som kommer att träda i kraft den 1 juli 2018 (prop. 2016/17:180, bet. 2017/18:KU2, rskr. 2017/18:2) tydliggörs och förbättras myndigheternas möjligheter att använda s.k. automatiserat beslutsfattande. De ändringar i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) som regeringen föreslagit i proposition 2016/17:198 Utökad sekretesskydd i verksamhet för teknisk bearbetning och lagring och som behandlas av riksdagen under hösten, bedömer regeringen kommer att bidra till bättre förutsättningar för myndighetssamverkan genom att säkerställa skyddet för uppgifter om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden samt skyddet för allmänna

intressen vid användning av digitala tjänster och vid utkontraktering av it-drift mellan myndigheter. Regeringen har dessutom tillsatt en utredning som bl.a. ska kartlägga och analysera lagstiftning som i onödan försvårar digital utveckling och samverkan inom den offentliga förvaltningen (dir. 2016:98).

1:18 Digitaliseringsmyndigheten

Anslaget får användas för Digitaliseringsmyndighetens förvaltningsutgifter. Det får också användas för utgifter för styrning, samordning och uppföljning av digitaliseringen av den offentliga förvaltningen samt för den nationella digitala infrastrukturen. Anslaget får även användas för utgifter för E-legitimationsnämndens verksamhet, i den mån de inte finansieras med avgifter, och för andra förvaltningsgemensamma tjänster och funktioner.

Regeringen anser att fler gemensamma insatser krävs för att nå målet för digitaliseringen av den offentliga förvaltningen. Mot den bakgrunden vill regeringen göra en långsiktig satsning för att stärka och effektivisera styrningen av digitaliseringen, bl.a. genom att inrätta en ny myndighet. Myndighetens uppgift ska vara att samordna och stödja den förvaltningsövergripande digitaliseringen, den nationella digitala infrastrukturen och satsningen på öppna data. Digitaliseringsmyndigheten kommer att ansvara för uppgifter som i dag utförs av E-legitimationsnämnden som i sin tur kommer att avvecklas.

För 2018 föreslår regeringen ett anslag till Digitaliseringsmyndigheten på 177 miljoner kronor.

Tillkännagivande om öppna data

Riksdagen har tillkännagett att regeringen bör ge de statliga myndigheterna i uppdrag att arbeta strategiskt för att öka utbudet av och tillgängligheten till öppna data och se till att de offentliga handlingar som med liten eller ingen kostnad kan bli öppna data tillgängliggörs (bet. 2015/16:FiU25 punkt 2 och rskr. 2015/2016:208). Regeringen anför i budgetpropositionen att man givit i uppdrag till Riksarkivet att främja myndigheters arbete med att tillgängliggöra handlingar för vidareutnyttjande (Fi2015/02025/SFÖ och Fi2016/01537/SFÖ) och att redovisa förutsättningarna för att myndighetens egen digitala information ska kunna tillgängliggöras avgiftsfritt och som öppna data (Ku2017/00871/KL). Tillväxtverket har fått i uppdrag att främja öppen och datadriven innovation som ökar vidareutnyttjande av öppna data och information som omfattas av lagen (2010:566) om vidareutnyttjande av handlingar (Fi2017/02164/DF). Statskontoret har fått i uppdrag att utvärdera hinder mot vidareutnyttjande av öppna data från statliga myndigheter (Fi2017/02163/DF). Regeringen har också beslutat om bidrag till OECD för en översyn av den datadrivna förvaltningen i Sverige (Fi2017/02165/DF).

Regeringen anser att tillkännagivandet därmed är slutbehandlat.

Tillkännagivande om gemensamma e-förvaltningsprojekt

Riksdagen har tillkännagett att regeringen dels bör se till att de statliga myndigheterna på ett bättre sätt samverkar över myndighetsgränserna med

e-förvaltningsprojekt, dels bör säkerställa att de lägger ökat fokus på att ta fram fler e-tjänster (bet. 2015/16:FiU25 punkt 1 och rskr. 2015/16:208). Regeringen anför i budgetpropositionen att man tillsatt en expertgrupp för digitala investeringar (dir. 2017:62). Expertgruppen har till uppgift att bl.a. bidra till kunskapsbyggande, erfarenhetsutbyte och lärande inom det offentliga så att statens samlade kompetens tas till vara. Vidare hänvisar regeringen till ändringen i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) som säkerställer skyddet för uppgifter om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden samt skyddet för allmänna intressen vid användning av digitala tjänster och vid utkontraktering av it-drift mellan myndigheter (prop. 2016/17:198, bet. 2017/18:KU9, rskr. 2017/18:40). Lagändringen träder i kraft den 1 januari 2018 och skapar enligt regeringen bättre förutsättningar för utveckling av digitala tjänster och samverkan kring gemensamma lösningar.

Regeringen anser att tillkännagivandet därmed är slutbehandlat.

Statliga arbetsgivarfrågor

Området omfattar personal- och lönepolitiska frågor som t.ex. löneutveckling, arbets- och anställningsvillkor i offentlig anställning, statlig arbetsrätt och kompetensförsörjning. Även frågor om arbetsmiljö och hälsa, jämställdhet, mångfald och värdegrundsarbete omfattas. Arbetsgivarverket och Statens tjänstepensionsverk (SPV) hör till området tillsammans med flera nämnder som t.ex. Statens ansvarsnämnd, Statens tjänstepensions- och grupplivnämnd och Statens överklagandenämnd. Arbetsgivarverket och SPV disponerar inte några anslag för sin verksamhet på statens budget. Arbetsgivarverket är en avgiftsfinansierad myndighet vars verksamhet finansieras av medlemsavgifter och SPV disponerar ett belopp från inkomstteln 5211 Statliga pensionsavgifter som regeringen varje år anger i myndighetens regleringsbrev. För 2017 uppgår detta belopp till 184,5 miljoner kronor. SPV disponerar också avgifter från uppdragsverksamhet. Förvaltningsutgifterna för de nämnder som hör till området belastar Kammarkollegiets anslag och anslaget för arbetsgivarpolitiska frågor.

De anslag och bemyndiganden om ekonomiska åtaganden som regeringen redovisar under denna rubrik är

- anslaget 1:4 Arbetsgivarpolitiska frågor
- anslaget 1:5 Statliga tjänstepensioner m.m.
- SPV:s behov av likviditet i pensionshanteringen.

Den redovisning i budgetpropositionen som rör SPV:s uppdragsverksamhet utgörs av en tabell med en budget för den avgiftsbelagda verksamheten (tabell 7.15). Av den framgår att det budgeterade resultatet för verksamheten beräknas till +3,4 miljoner kronor 2018.

Regeringens mål för området är en samordnad statlig arbetsgivarpolitik som säkerställer att kompetens finns för att nå verksamhetens mål. Målet utgår från den långtgående arbetsgivarpolitiska delegeringen i staten. Den statliga

arbetsgivarpolitiken utvecklas i samverkan mellan myndigheterna och samordnas av Arbetsgivarverket. Regeringen har satt upp följande delmål för de statliga arbetsgivarna:

- Den statliga sektorn ska totalt sett inte vara löneledande.
- Andelen kvinnor på ledande befattningar i staten ska öka.
- Löneskillnaderna mellan kvinnor och män i staten ska minska.
- Andelen anställda i staten med utländsk bakgrund ska öka på alla nivåer.
- Arbetsmiljön i staten ska vara god.
- De statsanställda ska ha kunskap om och förståelse för grundläggande värden i statsförvaltningen och rollen som statstjänsteman.

I propositionen redovisar regeringen resultaten i förhållande till sina mål och konstaterar att utvecklingen är fortsatt positiv för flertalet av de delmål som har ställts upp för staten som arbetsgivare. Det betyder bl.a. att löneskillnaderna mellan kvinnor och män fortsätter att minska och att andelen anställda med utländsk bakgrund har ökat på samtliga nivåer. Sjukfrånvaron i staten fortsätter dock att öka. Kompetensförsörjningen i staten fungerar i huvudsak väl. Bristen på lämpliga sökanden med it-kompetens är inte något unikt för staten, noterar regeringen, och konstaterar att bristen dock ställer ytterligare krav på myndigheterna att stärka statens attraktivitet som arbetsgivare.

Regeringen noterar också att det finns ett stort intresse från myndigheterna att delta i de aktiviteter som Statskontoret bjudit in till som ett led i sitt uppdrag att främja och samordna arbetet med en god förvaltningskultur i staten. I propositionen anger regeringen att man överväger att ta fram förslag till indikatorer för att följa hur de statsanställdas kunskap om och förståelse för grundläggande värden i statsförvaltningen och rollen som statstjänsteman utvecklas.

Uppdraget till myndigheterna att tillhandahålla praktikplatser för nyanlända och för personer med funktionsnedsättning har fallit väl ut, och regeringen överväger att förlänga uppdragen. År 2017 inleddes regeringens satsning på moderna beredskapsjobb i staten. Regeringen vill fokusera ytterligare på satsningen genom bl.a. erfarenhetsutbyte med goda exempel. Vidare ser regeringen allvarigt på förekomsten av hot och våld mot statsanställda och överväger att ge Statskontoret i uppdrag att följa upp myndigheternas arbete med att förebygga och hantera hot, våld och andra riskfaktorer. När det gäller sjukfrånvaron är regeringens utgångspunkt att den till 2020 ska sjunka till den nivå som gällde 2013, vilket innebär att sjukfrånvaron ska minska till 3,2 procent.

Anslaget 1:4 Arbetsgivarpolitiska frågor

Anslaget får användas för insatser som rör statliga arbetsgivarfrågor som Arbetsgivarverket utfört åt regeringen eller Regeringskansliet och som inte ingår i Arbetsgivarverkets uppgifter som medlemsorganisation samt för regeringens behov inom det arbetsgivarpolitiska området. Det får också

användas för förvaltningsutgifter för vissa nämnder inom det arbetsgivarpolitiska området.

Regeringen föreslår att anslaget förblir oförändrat jämfört med 2017, dvs. för 2018 föreslår regeringen ett anslag på 2,4 miljoner kronor till arbetsgivarpolitiska frågor.

Anslaget 1:5 Statliga tjänstepensioner m.m.

Anslaget får användas för utgifter för statliga tjänstepensionsförmåner, avgångsförmåner, grupplivförmåner och personskadeersättningar och liknande förmåner som följer av anställningar med statliga villkor. Anslaget får också användas för utgifter för räntor som rör sådana förmåner och för förvaltningsutgifter vid SPV för biträde vid handläggningen av pensionsärenden som rör lärare m.fl. som överförts från statligt reglerade anställningar genom riksdagens beslut om kommunalt huvudmannskap för lärare m.fl. Anslaget är det beloppsmässigt största inom utgiftsområde 2.

Som nämndes ovan disponerar SPV för administrationskostnader ett belopp från inkomsttiteln 5211 Statliga pensionsavgifter som anges i myndighetens regleringsbrev.

För 2018 föreslår regeringen ett anslag på 13,2 miljarder kronor för statliga tjänstepensioner m.m. Basen i anslaget utgörs till stor del av betalningar som kan hänföras till redan beviljade förmåner. Jämfört med 2017 föreslås anslaget öka med 613 miljoner kronor till följd av att vissa förmåner som belastar anslaget årligen indexeras med prisbasbeloppets förändring och att såväl antalet förmåner som nybeviljats under budgetperioden som storleken på dessa förmåner har ökat.

SPV:s behov av likviditet i pensionshanteringen

SPV får bedriva uppdragsverksamhet när det gäller pensionshanteringen där väsentliga penningflöden hanteras. SPV hanterar även flödet för premiebestämda pensioner enligt det statliga tjänstepensionsavtalet. Det senare flödet omsätter nästan 400 miljoner kronor varje månad. För att minimera risken för övertrassering av likvida medel, föreslår regeringen ett bemyndigande om att få besluta om en kredit i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 100 miljoner kronor för att tillgodose SPV:s behov av likviditet i pensionshanteringen, dvs. för premiepensioner och pensionsutbetalningar för uppdragsgivares räkning. Nyttjandet av krediten 2016 var ca 44 miljoner kronor och avsåg premiebestämda pensioner.

Offentlig upphandling

Området omfattar främst ett antal lagar, t.ex. lagen (2016:1145) om offentlig upphandling och lagen (2008:962) om valfrihetssystem. Ett antal myndigheter har uppdrag inom området. Upphandlingsmyndigheten ansvarar för det statliga upphandlingsstödet och ger stöd, information och vägledning om offentlig upphandling, i fråga om bl.a. innovationsupphandling, miljökrav och

sociala krav. Tillsynen inom området utförs av Konkurrensverket. E-legitimationsnämnden administrerar en nationell webbplats för annonsering av valfrihetssystem.

Det anslag som regeringen redovisar under denna rubrik är

- anslaget 1:17 Upphandlingsmyndigheten.

Regeringens mål är att den offentliga upphandlingen ska vara effektiv, rättssäker och ta till vara konkurrensen på marknaden, samtidigt som innovativa lösningar främjas samt miljöhänsyn och sociala hänsyn beaktas. På så sätt bidrar den offentliga upphandlingen till en väl fungerande samhällsservice till nytta för medborgarna och näringslivets utveckling samtidigt som skattemedlen används på bästa sätt. Utifrån det övergripande målet har regeringen i Nationella upphandlingsstrategin (Fi 2016:8) beslutat om sju inriktningsmål:

- offentlig upphandling som strategiskt verktyg för en god affär
- effektiva offentliga inköp
- en mångfald av leverantörer och en väl fungerande konkurrens
- en rättssäker offentlig upphandling
- en offentlig upphandling som främjar innovationer och alternativa lösningar
- en miljömässigt ansvarsfull offentlig upphandling
- offentlig upphandling som bidrar till ett socialt hållbart samhälle.

Regeringens samlade bedömning är att de insatser som regeringen och ansvariga myndigheter har genomfört på området har stärkt den offentliga upphandlingens strategiska betydelse. Den nya lagstiftningen, Upphandlingsmyndigheten och arbetet med Nationella upphandlingsstrategin har tillsammans bidragit till att skapa bättre förutsättningar för myndigheter och upphandlande enheter att upphandla strategiskt.

Regeringen konstaterar att reformeringen av upphandlingsområdet ska fortsätta och Sverige ska ha en ledande roll inom den internationella utvecklingen på området. Inköp och upphandlingar är en strategisk fråga som behöver vara prioriterad hos beslutsfattare och verksamhetsföreträdare. Skattemedel ska användas på bästa sätt, och regeringen verkar därför för ett effektivt genomförande av Nationella upphandlingsstrategins sju inriktningsmål. Digitaliseringens möjligheter ska tas till vara och statistiken på upphandlingsområdet behöver förbättras, anser regeringen. För att upprätthålla en väl fungerande konkurrens behöver antalet anbud per upphandling öka, och för att minska de negativa konsekvenserna av att många upphandlingar begärs överprövade behöver åtgärder vidtas. Regeringen kommer vidare att fortsatt verka för en offentlig upphandling som främjar innovation och en hållbar utveckling.

Anslaget 1:17 Upphandlingsmyndigheten

Anslaget får användas för Upphandlingsmyndighetens förvaltningsutgifter. Regeringen föreslår att anslaget ökas med 5 miljoner kronor fr.o.m. 2018 för uppgiften att tillhandahålla nationell vägledning om statsstödsfrågor. Ökningen ska enligt förslaget finansieras genom att anslaget 1:2 Omstrukturering av kommunala bostadsföretag inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik minskas. Regeringen föreslår också att anslaget ökas med 1 miljon kronor fr.o.m. 2018 för uppgiften att främja en mer tillförlitlig och lättillgänglig information om produktionsvillkor i andra länder och med 2 miljoner kronor för arbete som rör sociala utfallskontrakt.

För 2018 föreslår regeringen ett anslag till Upphandlingsmyndigheten på 94 miljoner kronor.

Statistik

Området omfattar Statistiska centralbyråns (SCB) verksamhet som utgörs av utveckling, produktion, spridning och samordning av statistik. SCB:s verksamhet finansieras med både anslag och avgifter. Cirka 46 procent av verksamheten finansieras genom avgifter från främst uppdragsfinansierad statistikproduktion.

Det anslag som regeringen redovisar under denna rubrik är

- anslaget 1:9 Statistiska centralbyrån.

Regeringens mål för verksamheten är statistik av god kvalitet som är tillgänglig för användarna. Kostnaderna för uppgiftslämnandet ska minska, och statistikproduktionen ska vara effektiv.

Regeringen skriver att SCB planenligt utvecklat, producerat, spridit och samordnat officiell och europeisk statistik i enlighet med sin uppgift. Bedömningen är också att SCB drivit ett målinriktat och systematiskt arbete för att säkerställa en effektiv och kvalitetssäkrad statistikproduktion. Regeringen bedömer att SCB i stor utsträckning når målet om en statistik av god kvalitet. Genom utveckling av ny statistik och förbättringar av sina digitala lösningar för åtkomst till SCB:s statistikdatabas på myndighetens webbplats och annat statistiskt material bedömer regeringen att SCB ökar tillgängligheten till statistiken. Ytterligare samverkan med andra registerhållande myndigheter och en fortsatt utveckling av digitala lösningar bedömer regeringen vara nödvändig för att fortsätta att öka tillgängligheten för olika typer av användare. I propositionen framhåller regeringen också att myndigheten även i fortsättningen måste hantera efterfrågan på ny statistik genom löpande förändringar av befintlig statistik och lansering av ny statistik. Det kräver att löpande omprioriteringar av verksamheten görs inom myndigheten. Regeringen noterar att indikatorn om kostnadsutvecklingen för uppgiftslämnande pekar på att kostnaderna har minskat. Digitaliseringens möjligheter till effektivisering behöver utnyttjas, och mått på

produktivitetsförändringen tyder enligt regeringen på att det behövs fler effektiviseringar.

När det gäller den avgiftsfinansierade verksamheten har Riksrevisionen i sin årliga revision lämnat en revisionsberättelse med reservation för SCB. Motiveringen är att myndigheten under flera års tid byggt upp ackumulerade under- och överskott, vilket avviker från det ekonomiska målet för verksamheten om full kostnadstäckning. Regeringen kommer att följa upp resultatet av SCB:s åtgärder för att hantera de uppkomna över- respektive underskotten för att på sikt uppnå full kostnadstäckning.

Anslaget 1:9 Statistiska centralbyrån

Anslaget får användas för SCB:s förvaltningsutgifter. Med anledning av att den verksamhet som avser valundersökningar överförs till Göteborgs universitet föreslår regeringen att anslaget minskar med 7,2 miljoner kronor. Anslaget föreslås också öka med 1 miljon kronor till följd av kommande förslag med anledning av Skolkostnadsutredningens betänkande (SOU 2016:66).

Budgeten för den avgiftsbelagda uppdragsverksamheten där SCB får disponera intäkterna redovisar ett beräknat underskott på drygt 2 miljoner kronor 2018.

För 2018 föreslår regeringen ett anslag till SCB på 557,2 miljoner kronor.

Prognos- och uppföljningsverksamhet

Inom området ska ansvariga myndigheter följa upp och analysera utfall, utarbeta kort- och medelfristiga prognoser samt analysera den samhällsekonomiska utvecklingen och utvecklingen för de offentliga finanserna. Budgetprognoser och prognoser för svensk och internationell makroekonomi är viktiga verksamheter inom området. Utöver detta ingår också arbetet med att ta till vara de resultat från den nationalekonomiska forskningen som är relevanta för utformningen av den ekonomiska politiken.

Verksamheten är i huvudsak anslagsfinansierad och bedrivs inom Konjunkturinstitutet (KI), Ekonomistyrningsverket (ESV), Finanspolitiska rådet och Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi (ESO).

De anslag som regeringen redovisar under denna rubrik är

- anslaget 1:6 Finanspolitiska rådet
- anslaget 1:7 Konjunkturinstitutet.

Prognos- och uppföljningsverksamheten har flera syften. Den ska bidra till att det finanspolitiska ramverket följs, till att politiska beslut och prioriteringar är välgrundade och till transparens i redovisningen av den ekonomiska politiken.

Regeringens mål för området är att åstadkomma tillförlitliga och väldokumenterade prognoser samt analyser och uppföljningar av den samhällsekonomiska och statsfinansiella utvecklingen.

För att bedöma måluppfyllelsen används bl.a. kvantitativa mått på prognosprecisionen och tendensen till systematiska fel för de viktigaste

prognosvariablerna. Regeringen bedömer att KI:s och ESV:s prognoser är väl underbyggda och håller hög kvalitet. Sammantaget bedömer regeringen att myndigheternas prognoser varit tillförlitliga och relativt träffsäkra. Vidare anser regeringen att myndigheterna har en viktig roll för utformningen av den ekonomiska politiken och att de genom sina olika verksamheter bidrar till att målet för området uppfylls.

Regeringen lägger stor vikt vid att de analyser som används som underlag för att utforma den framtida ekonomiska politiken bygger på bästa praxis. Det är också viktigt att den ekonomiska politiken är begriplig och förståelig för alla medborgare. Därför ska myndigheterna kontinuerligt arbeta med att utveckla sina analysmetoder och metoder för utvärdering i syfte att förbättra underlaget för den ekonomiska politiken och debatten i samhället. Myndigheterna ska också kontinuerligt arbeta för att förbättra prognosprecisionen genom utveckling av den ekonomiska analysen och prognosmetoderna och dessutom kontinuerligt utveckla uppföljningen av sina prognoser. Enligt regeringen ska särskild vikt läggas på områden av stor ekonomisk betydelse.

Anslaget 1:6 Finanspolitiska rådet

Anslaget får användas för Finanspolitiska rådets förvaltningsutgifter. För 2018 föreslår regeringen ett anslag till Finanspolitiska rådet på 10,1 miljoner kronor.

Anslaget 1:7 Konjunkturinstitutet

Anslaget får användas för Konjunkturinstitutets förvaltningsutgifter. För 2018 föreslår regeringen ett anslag till KI på 64,6 miljoner kronor.

Fastighetsförvaltning

Området fastighetsförvaltning omfattar förvaltning av fastigheter som av försvarspolitiska, kulturhistoriska eller andra skäl har ansetts lämpliga att förvaltas av staten. Det handlar om bl.a. regeringsbyggnader, ambassader, de kungliga slotten, museer och teatrar, monument, markområden och vissa fastigheter som donerats till staten.

Statens fastighetsverk (SFV) och Fortifikationsverket (FortV) är de två största förvaltarna av statens fastigheter. Deras verksamhet finansieras framför allt genom avgifter, dvs. hyresintäkter. Övriga myndigheter som förvaltar fastigheter gör det främst för sin egen verksamhet. SFV och FortV får ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i fastigheter och anläggningstillgångar. SFV disponerar också anslaget 1:10 Bidragsfastigheter för att finansiera underhållskostnader och löpande driftunderskott i sina bidragsfastigheter. Med bidragsfastigheter avses de fastigheter som saknar förutsättningar att ge ett långsiktigt ekonomiskt överskott, t.ex. kungliga slottsmiljöer, slottsparkar, fästningsmiljöer, kloster och ruiner. Två världsarv, Drottningholms slott och delar av Karlskrona örlogsstad, ingår också.

De anslag och bemyndiganden om ekonomiska åtaganden som regeringen redovisar under denna rubrik är

- investeringsplan för SFV
- låneram för SFV
- investeringsplan för FortV
- låneram för FortV
- anslaget 1:10 Bidragsfastigheter
- beställningsbemyndigande för anslaget 1:10 Bidragsfastigheter.

Regeringens mål för området är en kostnadseffektiv statlig fastighetsförvaltning. Den ska bedrivas med rimligt risktagande och med likvärdig avkastning och service i jämförelse med andra alternativ. Det innebär att fastigheternas ska förvaltas så att god hushållning och hög ekonomisk effektivitet uppnås, att fastigheternas värden ska bevaras på en för ägaren och brukaren långsiktigt lämplig nivå och att hyresgästerna ska ges ändamålsenliga och konkurrenskraftiga lokaler, markområden och anläggningar. Myndigheterna ska vidare uppfattas som kompetenta och serviceinriktade hyresvärdar och ska inom sina områden verka för att uppfylla de nationella miljökvalitetsmålen.

Både SFV och FortV ska i sina verksamheter uppnå ett resultat efter finansiella poster som motsvarar en avkastning om 3,4 procent på 30 procent av myndighetens genomsnittliga lån i Riksgäldskontoret. När det gäller bidragsfastigheterna är målet att deras intäkter på sikt ska öka. För övriga fastighetsförvaltande myndigheter finns inga särskilda mål för förvaltningen eftersom denna endast utgör en liten del av myndigheternas verksamhet.

Regeringen konstaterar att den statliga fastighetsförvaltningen i huvudsak fungerar bra. Enligt regeringen finns det dock behov av att fortsätta det inledda arbetet med frågor om dels den statliga värdegrunden, dels intern styrning och kontroll. Det hänger samman med att myndigheterna bedriver sin verksamhet i branscher med stora upphandlingar och betydande värden i omlopp. I övrigt pekar resultatindikatorerna för SFV och FortV enligt regeringen på en stabil verksamhet där effektiviteten ökar.

Riksrevisionen har i revisionsberättelsen för SFV 2016 avstått från att uttala sig om årsredovisningen. Som grund för detta har Riksrevisionen bl.a. angett att det inte finns tillräckliga revisionsbevis för att det inte förekommit väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter 2016. Riksrevisionen ansåg vidare att det rådde osäkerhet om den f.d. generaldirektören hade utövat den tillsyn som krävs över myndigheten. Regeringen anger att man nära följer det arbete som SFV genomför för att komma till rätta med de brister som uppdragats vid myndigheten.

Riksdagens beslutade riktlinjer för lokalförsörjnings- och fastighetsområdet ligger fast. Det innebär bl.a. att fastighetsförvaltningen bör vara skild från brukandet av lokaler och mark, att statens fastighetsförvaltning bör bedrivas med ett avkastningskrav som i så stor utsträckning som möjligt är marknadsmässigt och att de fastigheter som av historiska eller andra skäl är

olämpliga att föra över till bolag bör läggas i en samordnad förvaltning som bedrivs i myndighetsform.

Investeringsplan för Statens fastighetsverk för perioden 2018–2020

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner investeringsplanen för fastigheter och markanläggningar för perioden 2018–2020 som riktlinje för SFV:s investeringar enligt tabell 1.

År 2018 och åren därefter ska vissa regeringsbyggnader i Stockholm renoveras och byggas om. Ombyggnationen och renoveringen av Nationalmuseum kommer att avslutas under 2018 samtidigt som en renovering och ombyggnad av Kungliga Operan projekteras. SFV genomför också bl.a. en ombyggnad av universitetsbiblioteket Carolina Rediviva i Uppsala, en upprustning av en kajanläggning på Skeppsholmen i Stockholm samt om- och tillbyggnad av ambassaderna i Peking och Oslo.

Tabell 1 Investeringsplan för Statens fastighetsverk 2017–2020

Miljoner kronor

	Prognos		Budget	Beräknat	Beräknat
	2017	2018	2019	2020	2020
Anskaffning och utveckling av nya investeringar					
Marknadshyresfastighet	29	56	103	70	70
Mark	14	15	11	11	11
S:a utgifter för anskaffning och utveckling	43	71	114	81	81
varav investeringar i anläggningstillgångar	43	71	114	81	81
Finansiering					
Lån i Riksgäldskontoret	43	71	114	81	81
S:a finansiering av anskaffning och utveckling	43	71	114	81	81
Vidmakthållande av befintliga investeringar					
Marknadshyresfastighet	1 549	1 306	1 126	1 227	1 227
Kostnadshyresfastighet	462	255	198	70	70
Bidragsfastigheter	150	143	141	137	137
Mark	48	36	30	27	27
S:a utgifter för vidmakthållande	2 209	1 740	1 495	1 461	1 461
varav investeringar i anläggningstillgångar	1 758	1 291	1 106	1 091	1 091
Finansiering					
Anslag 1:10 Bidragsfastigheter	150	143	141	137	137
Lån i Riksgäldskontoret	1 758	1 291	1 106	1 091	1 091
Övrig finansiering	301	306	248	233	233
S:a finansiering av vidmakthållande	2 209	1 740	1 495	1 461	1 461
Totala utgifter för nyanskaffning, utveckling och vidmakthållande av investeringar	2 252	1 811	1 609	1 542	1 542
Totalt varav investeringar i anläggningstillgångar	1 801	1 362	1 220	1 172	1 172

Källa: Budgetpropositionen för 2018.

Låneram för Statens fastighetsverk

Den redovisade planen för investeringar bygger på de investeringsbehov som har angetts av brukarna. Låneramen bör, med hänsyn till tidigare upplåning och det behov som brukarna har angett, ligga kvar på samma nivå som föregående år. Regeringen föreslår att den ska bemyndigas att för 2018 besluta att SFV får ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i fastigheter och markanläggningar som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 15,2 miljarder kronor. För 2017 beräknas 92 procent av låneramen bli utnyttjad.

Anslaget 1:10 Bidragsfastigheter

Anslaget får användas för utgifter för underhåll av och löpande driftsunderskott för de bidragsfastigheter som SFV förvaltar. Det får också användas för utgifter för insatser för att utveckla bidragsfastigheter och utgifter för investeringen i samband med uppförandet av en minnesvård efter flodvågskatastrofen i Sydostasien 2004. För 2018 föreslår regeringen ett anslag på 269 miljoner kronor. Det innebär att anslaget föreslås öka med 4 miljoner kronor för en minnesvård efter flodvågskatastrofen i Sydostasien 2004 och 50 miljoner kronor för underhåll av bidragsfastigheter. För att energieffektivisera bidragsfastigheter föreslås anslaget dessutom öka med 25 miljoner kronor 2018.

Beställningsbemyndigande för anslaget 1:10 Bidragsfastigheter

Den verksamhet som avser att vårda och underhålla de statliga fastigheter som utgör en del av det svenska kulturarvet förutsätter att fleråriga ekonomiska åtaganden kan ingås. Regeringen föreslår därför att den bemyndigas att för 2018 för anslaget 1:10 Bidragsfastigheter ingå avtal för underhåll av bidragsfastigheter som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 50 miljoner kronor 2019.

Investeringsplan för Fortifikationsverket för perioden 2018–2020

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner investeringsplanen för fastigheter och markanläggningar 2018–2020 som riktlinje för Fortifikationsverkets investeringar.

Tabell 2 Investeringsplan för Fortifikationsverket 2017–2020

Miljoner kronor

	Prognos 2017	Budget 2018	Beräknat 2019	Beräknat 2020
Anskaffning och utveckling av nya investeringar				
Byggnader och markanläggningar	1 270	1 120	1 310	1 480
Mark	280	20	20	20
Försvarsanläggningar	310	256	370	170
Flygfält	185	370	120	50
S:a utgifter för anskaffning och utveckling	2 045	1 766	1 820	1 720

	Prognos 2017	Budget 2018	Beräknat 2019	Beräknat 2020
varav investeringar i anläggningstillgångar	2 045	1 766	1 820	1 720
Finansiering				
Lån i Riksgäldskontoret	1 801	1 551	1 565	1 515
Övrig finansiering	244	215	255	205
S:a finansiering av anskaffning och utveckling	2 045	1 766	1 820	1 720
Vidmakthållande av befintliga investeringar				
Byggnader och markanläggningar	570	700	686	736
Försvarsanläggningar	70	70	70	70
Flygfält	10	10	10	10
S:a utgifter för vidmakthållande	650	780	766	816
varav investeringar i anläggningstillgångar	335	484	470	520
Finansiering				
Lån i Riksgäldskontoret	299	449	435	485
Övrig finansiering	36	35	35	35
Avgifter	315	296	296	296
S:a finansiering av vidmakthållande	650	780	766	816
Totala utgifter för nyanskaffning, utveckling och vidmakthållande av investeringar	2 695	2 546	2 586	2 536
Totalt varav investeringar i anläggningstillgångar	2 380	2 250	2 290	2 240

Källa: Budgetpropositionen för 2018.

Låneram för Fortifikationsverket

Den redovisade planen för investeringar bygger på de investeringsbehov som har angetts av brukarna. Låneramen bör, med hänsyn till tidigare upplåning och det behov som brukarna har angett, ligga kvar på samma nivå som föregående år. Regeringen föreslår att den ska bemyndigas att för 2018 besluta att FortV får ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i fastigheter och markanläggningar som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 14,2 miljarder kronor.

God redovisningssed

Området omfattar Bokföringsnämnden och dess normgivning i redovisningsfrågor.

Det anslag som regeringen redovisar under denna rubrik är

- anslaget 1:13 Bokföringsnämnden.

Bokföringsnämnden (BFN) ska utveckla god redovisningssed. Verksamheten ska enligt regeringen bidra till att förbättra standarden i företagets bokföring, årsredovisningar och bokslut genom informationsinsatser. Vidare ska BFN

verka för att regelverket på redovisningsområdet är enkelt och anpassat för dem som upprättar och använder redovisningen.

Regeringens samlade bedömning är att måluppfyllelsen är god och att BFN bidrar till att uppfylla målet för god redovisningssed för företag och organisationer. Myndigheten har kunnat prioritera normgivningsarbetet och samtidigt klarat av att fortsätta att uppfylla företagets behov av information. BFN:s informationsarbete kan fortsätta att utvecklas, t.ex. genom att myndigheten i större utsträckning samverkar med andra myndigheter.

Regeringen konstaterar att digital hantering av årsredovisningar och annan finansiell information kan bidra till att förbättra kvaliteten i företagets redovisning. Eftersom systematiseringen för att möjliggöra digital ingivning av finansiell information till myndigheterna måste följa god redovisningssed, är BFN:s expertis på redovisningsområdet nödvändig. Därför är det viktigt för BFN att samarbeta med Bolagsverket inom ramen för pågående uppdrag om digital ingivning av årsredovisningar.

1:13 Bokföringsnämnden

Anslaget får användas för Bokföringsnämndens förvaltningsutgifter. För 2018 föreslår regeringen ett anslag till BFN på 10,1 miljoner kronor.

Vissa medlems- och garantiavgifter

Området omfattar kapitaltillskott till Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar (AIIB), årliga medlemsavgifter till Bruegel, European Institute of Public Administration (EIPA) och Europarådets utvecklingsbank (CEB) samt garantier till sex internationella finansieringsinstitut.

Det anslag som regeringen redovisar under denna rubrik är

- anslaget 1:14 Vissa medlems- och garantiavgifter.

Mot bakgrund av att AIIB grundades i januari 2016 och med hänsyn till att dess första investering gjordes i juni i samma år, är det enligt regeringen för tidigt att göra en bedömning av institutionens verksamhet och måluppfyllnad. Regeringen delar Riksgäldskontorets bedömning om att risken för att staten inom överskådlig tid skulle behöva skjuta till kapital på grund av infriande av sina garantiåtaganden i de internationella finansiella institutionerna EIB, NIB, IBRD, EBRD, AIIB och CEB är mycket låg.

Anslaget 1:14 Vissa medlems- och garantiavgifter

Anslaget får användas för utgifter för Sveriges årliga medlemsavgifter eller statsbidrag till Bruegel, EIPA och CEB. Det får också användas för utgifter för infrianden av garantier till vissa internationella finansieringsinstitut och för utgifter för eventuella böter till följd av försenat genomförande av EU-direktiv. Avslutningsvis får anslaget användas för kapitaltillskott till AIIB.

Det svenska åtagandet i AIIB är bestämt i US-dollar. Med anledning av att dollarn stärkts mot kronan blev 2017 års utbetalning högre än beräknat, och

anslagets kredit har utnyttjats. Som en kompensation för växelkursfluktuationen föreslår regeringen att anslaget ökas med totalt ca 16,8 miljoner kronor 2018. Detta finansieras via anslaget 1:1 Biståndsverksamhet inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.

För 2018 föreslår regeringen ett anslag för ändamålet på 223 miljoner kronor.

Riksrevisionen

Riksrevisionen är en myndighet under riksdagen med uppgift att granska genomförandet och resultatet av den verksamhet som bedrivs av staten, att statliga insatser är samhällsnyttiga och att god ordning råder i den statliga redovisningen. Den årliga revisionen och effektivitetsrevisionen genomförs med utgångspunkt i lagen (2002:1002) om revision av statlig verksamhet m.m. Riksrevisionen har också i uppdrag att vara det nationella revisionsorganet i nationella och internationella sammanhang och att bedriva internationellt utvecklingsarbete.

För sin verksamhet disponerar Riksrevisionen anslaget 1:15 Riksrevisionen inom utgiftsområdet och anslaget 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete inom utgiftsområde 7. Myndigheten disponerar också en låneram i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar.

Den årliga revisionen är avgiftsbelagd, och inkomsterna disponeras inte av Riksrevisionen utan tillförs inkomsttitel 2558 Avgifter för årlig revision. Avgifterna ska beräknas så att full kostnadstäckning uppnås och över tiden anpassas så att varken överskott eller underskott uppstår. För 2016 uppvisades ett ackumulerat underskott på 1,3 miljoner kronor. Prognosen för 2017 visar ett underskott på ca 0,3 miljoner kronor.

I propositionen konstateras att resultaten av Riksrevisionens verksamhet 2016 redovisas i myndighetens årsredovisning, i den årliga rapporten och i uppföljningsrapporten.

Anslaget 1:15 Riksrevisionen

Anslaget får användas för Riksrevisionens förvaltningsutgifter utom för Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete som finansieras inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.

För 2018 föreslår Riksrevisionen ett anslag på 329,7 miljoner kronor, vilket innebär att anslaget endast ökas med pris- och löneomräkning.

Låneram för Riksrevisionen

Riksrevisionen föreslår att den bemyndigas att för 2018 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten som inklusive tidigare gjord upplåning uppgår till högst 15 miljoner kronor. Investeringarna kommer därmed att redovisas inom ramen för det beräknade anslaget och oförändrad låneram.

Motionerna

Moderaterna

I kommittémotion 2017/18:3870 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) föreslås att riksdagen anvisar anslag inom utgiftsområde 2 enligt vad som framgår av bilaga 2. Sammantaget föreslår Moderaterna 101 miljoner kronor mindre i anslag inom utgiftsområdet för 2018 jämfört med regeringens förslag.

Motionärerna lägger 25 miljoner kronor mindre 2018 på anslaget till Bidragsfastigheter jämfört med regeringen. Det är en konsekvens av att man avvisar regeringens förslag om att tillfälligt öka anslaget för att utrusta bidragsfastigheter med solceller. Motionärerna avvisar också regeringens förslag om förstärkta medel till Finansinspektionens arbete med finansiell folkbildning, vilket minskar myndighetens anslag med 7 miljoner kronor. Den verksamhet som myndigheten i dag bedriver inom området är enligt motionärerna uppskattad och fyller sin funktion, men att ytterligare förstärka detta uppdrag är inget som bör prioriteras i denna budget.

Motionärerna anser vidare att det är möjligt att göra besparingar på de statliga myndigheternas lokalkostnader genom reducerade rikthyror. Särskilt stor besparingspotential finns för de myndigheter som i dag har lokaler i Stockholms innerstad och som genom ändrade rikthyror ges ökade incitament att flytta verksamheten till andra delar av landet. Totalt sett innebär detta en besparing för staten med 69 miljoner kronor för 2018, jämfört med regeringens budgetförslag.

Sverigedemokraterna

Oscar Sjöstedt och Dennis Dioukarev (båda SD) föreslår i kommittémotion 2017/18:3063 att riksdagen anvisar anslag inom utgiftsområde 2 enligt vad som framgår av bilaga 2. Sammantaget föreslår Sverigedemokraterna 12 miljoner kronor mindre i anslag inom utgiftsområdet för 2018 jämfört med regeringens förslag.

Motionärerna föreslår att anslaget till bidragsfastigheter ökas med 71 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag. Därmed menar motionärerna att man återställer budgeten för Statens fastighetsverk.

Motionärerna föreslår vidare besparingar på 83 miljoner kronor på lönekostnaderna i staten. Besparingen är en konsekvens av reformer som Sverigedemokraterna föreslår (avvisande av kemikalieskatt, slopad särskild löneskatt för äldre, påförd skatt på höginblandade biodrivmedel, undantag för småföretag från en del av den allmänna löneavgiften och undantag för vissa sektorer från skatt på diesel) och som av redovisningstekniska skäl redovisas samlat inom utgiftsområde 2 i stället för på samtliga berörda anslag i statens budget.

Centerpartiet

I kommittémotion 2017/18:3694 av Emil Källström m.fl. (C) föreslås att riksdagen anvisar anslag inom utgiftsområde 2 enligt vad som framgår av bilaga 2. Sammantaget föreslår Centerpartiet 329 miljoner kronor mindre i anslag inom utgiftsområdet för 2018 jämfört med regeringens förslag.

Anslaget till Statskontoret minskas med sammanlagt 4,2 miljoner kronor för 2018 jämfört med regeringens förslag, främst som en följd av att motionärerna vill avveckla myndighetens arbete med förbättrad förvaltningskultur. Anslaget till Ekonomistyrningsverket minskas med 10,7 miljoner kronor med motiveringen att en tidigare anslagshöjning för digitala tjänster dras in och i stället finansieras inom ramen för myndighetens normala anslag. Anslaget för Statistiska centralbyrån minskas med 3,8 miljoner kronor bl.a. till följd av att regeringens förslag om ekonomisk redovisning på skolenhetsnivå avvisas. Finansinspektionens anslag minskas med 26,2 miljoner kronor som en följd av dels att delar av regeringens föreslagna anslagshöjning avvisas, dels att tidigare anslagshöjningar från 2016 dras tillbaka. Upphandlingsmyndighetens anslag ska enligt motionärernas förslag minskas med sammanlagt 9,4 miljoner kronor till följd av att regeringens förslag om information om produktionsvillkor i andra länder och om resursförstärkning för sociala utfallskontrakt avvisas samt att en tidigare anslagshöjning från 2016 dras tillbaka.

Därutöver föreslår motionärerna en begränsning av pris- och löneomräkningen med 30 procent, vilket påverkar flera anslag inom utgiftsområdet (Statskontoret, Kammarkollegiet, Finanspolitiska rådet, Konjunkturinstitutet, Ekonomistyrningsverket, Statistiska centralbyrån, Finansinspektionen, Riksgäldskontoret, Bokföringsnämnden, Finansmarknadsforskning, Upphandlingsmyndigheten och Digitaliseringsmyndigheten).

Motionärerna föreslår vidare sänkt rikthya för myndigheter i Stockholm, vilket minskar anslagen inom utgiftsområdet med 69 miljoner kronor för 2018.

Slutligen föreslår motionärerna besparingar på 336 miljoner kronor på statens lönekostnader. Besparingen är en konsekvens av reformer som Centerpartiet föreslår (införande av ingångsavdrag och sommarjobsavdrag, slopad särskild löneskatt för äldre samt klimatbonus för åkerier som tankar förnybart) och som av redovisningstekniska skäl redovisas samlat inom utgiftsområde 2 i stället för på samtliga berörda anslag i statens budget. Detsamma gäller för det nya anslag Centerpartiet föreslår, Ålderspensionsavgift för unga på 135 miljoner kronor, som är en till följd av partiets förslag om att införa ett sommarjobsavdrag.

Liberalerna

I kommittémotion 2017/18:3823 av Mats Persson m.fl. (L) föreslås att riksdagen anvisar anslag inom utgiftsområde 2 enligt vad som framgår av bi-

laga 2. Sammantaget föreslår Liberalerna 157 miljoner kronor mindre i anslag inom utgiftsområdet för 2018 jämfört med regeringens förslag.

Motionärerna föreslår att anslaget till Finanspolitiska rådet ökas med 10 miljoner kronor för 2018 jämfört med regeringens förslag. Ökningen ska möjliggöra en uthållig och oberoende verksamhet för rådet. Anslaget Bidragsfastigheter föreslås minska med 25 miljoner för 2018, då motionärerna menar att arbete med energieffektivisering måste kunna bedrivas inom ordinarie anslag. Anslaget till Finansinspektionen minskas med 9 miljoner kronor, främst som en följd av att motionärerna avvisar regeringens förslag om ytterligare medel till finansiell folkbildning. Upphandlingsmyndighetens anslag föreslås öka med sammantaget 15 miljoner kronor för 2018. I detta ryms dels en satsning på att utveckla en nationell portal för utannonsering av offentliga upphandlingar, dels en besparing genom att regeringens förslag om utökade anslag för vägledning i statsstödsfrågor avvisas.

Liberalerna föreslår att anslaget till Digitaliseringsmyndigheten avvecklas, vilket innebär en besparing på 177 miljoner kronor för 2018. Motionärerna menar att digitalisering är en viktig uppgift för den offentliga sektorn, men att det är ett arbete som måste pågå i varje myndighet och kommun, och inte huvudsakligen via en enda specifik myndighet. I stället föreslås ett nytt anslag, E-samverkansprogrammet, med motsvarande finansiering.

För att ge ett ökat effektiviseringsstryck och ta till vara besparingsmöjligheter hos myndigheterna föreslår motionärerna fortsatta reduceringar av pris- och löneomräkningen med 20 procent per år. Detta påverkar flera av anslagen för 2018 inom utgiftsområde 2 (Statskontoret, Kammarkollegiet, Konjunkturinstitutet, Ekonomistyrningsverket, Statistiska centralbyrån, Finansinspektionen, Riksgäldskontoret, Riksrevisionen, Upphandlingsmyndigheten och Digitaliseringsmyndigheten)⁴.

En besparing på 32 miljoner kronor redovisas också till följd av förslag om reducerad rikthyra för myndigheter innanför Stockholms tullar.

Motionärerna föreslår även besparingar på 110 miljoner kronor på lönekostnaderna i staten. Besparingen är en konsekvens av reformer som Liberalerna föreslår (slopad löneskatt för äldre och ett alternativt förslag till miljöbilsbonus) och som av redovisningstekniska skäl redovisas samlat inom utgiftsområde 2 i stället för på samtliga berörda anslag i statens budget.

Kristdemokraterna

I kommittémotion 2017/18:3834 av Jakob Forssmed m.fl. (KD) yrkande 1 föreslås att riksdagen anvisar anslag inom utgiftsområde 2 enligt vad som framgår av bilaga 2. Sammantaget föreslår Kristdemokraterna 240 miljoner kronor mindre i anslag inom utgiftsområdet för 2018 jämfört med regeringens förslag.

⁴ För vissa av dessa anslag slår dock besparingen igenom först åren efter budgetåret 2018.

Anslaget Bidragsfastigheter ska enligt motionärernas förslag minskas med 25 miljoner kronor som en följd av att motionärerna avvisar regeringens förslag om solceller.

Motionärerna bedömer vidare att det finns utrymme för en justering av anslagen till de myndigheter där pris- och löneomräkning (PLO) tillämpas och föreslår en begränsning av PLO med 30 procent (yrkande 3). Inom utgiftsområde 2 påverkas anslagen för Statskontoret, Kammarkollegiet, Konjunkturinstitutet, Ekonomistyrningsverket, Statistiska centralbyrån, Finansinspektionen, Riksgäldskontoret, Riksrevisionen och Upphandlingsmyndigheten av motionärernas förslag.⁵

Kristdemokraterna menar vidare att det går att göra besparingar på myndigheternas lokalkostnader, särskilt för de myndigheter som är lokaliserade i Stockholms innerstad. Därför föreslår de att rikthyran reduceras, vilket ger en besparing på 125 miljoner kronor för 2018.

Motionärerna föreslår slutligen besparingar på 74 miljoner kronor på lönekostnaderna i staten. Besparingen är en konsekvens av reformer som Kristdemokraterna föreslår (slopad löneskatt för äldre, införd avfallsskatt⁶ m.m.) och som av redovisningstekniska skäl redovisas samlat inom utgiftsområde 2 i stället för på samtliga berörda anslag i statens budget.

Kompletterande information

Finansmarknadsområdet

Ett par av de propositioner på finansmarknadsområdet som regeringen aviserar i budgetpropositionen har under hösten lämnats till riksdagen. Det gäller prop. 2017/18:5 Bättre förutsättningar för fondsparande och hållbara val (som behandlas i finansutskottets betänkande 2017/18:FiU16) och prop. 2017/18:22 Ytterligare verktyg för makrotillsyn (som behandlas i finansutskottets betänkande 2017/18:FiU19).

Den 13 november 2017 fattade Finansinspektionens styrelse beslut om ett förslag till skärpt amorteringskrav. Regeringen gav därefter den 30 november 2017 sitt medgivande till Finansinspektionens förslag. Förslaget innebär att nya bolånetagare med bolån som överstiger 4,5 gånger bruttoinkomsten ska amortera minst 1 procent av skulderna utöver det befintliga amorteringskravet. Med nya bolån avses lån som lämnas mot säkerhet i en bostad i Sverige efter att de föreslagna föreskrifterna börjat gälla. Syftet med regleringen är att öka de svenska hushållens motståndskraft mot makroekonomiska störningar. De nya reglerna ska träda i kraft den 1 mars 2018.

⁵ För vissa av dessa anslag slår dock besparingen igenom först åren efter budgetåret 2018.

⁶ I Kristdemokraternas motion 2017/18:3834 beräknas effekten på lönekostnaderna i staten för införd avfallsskatt till -23 miljoner kronor. Dock saknas dessa 23 miljoner i summeringen av anslaget för lönekostnader i staten. Korrekt skulle besparingen på detta anslag således ha uppgått till 97 miljoner kronor (74+23).

Fastighetsförvaltning

I mars 2017 fick Statskontoret i uppdrag att analysera SFV:s arbete med en god förvaltningskultur. Uppdraget redovisades den 29 september 2017 (2017:12). Statskontorets analys visar att det korruptionsförebyggande arbetet inom SFV har haft betydande brister. Dessa brister måste enligt Statskontoret hanteras i det fortsatta arbetet med att skapa en god förvaltningskultur i myndigheten. Statskontorets analys visar också att det i dag finns en stor mottaglighet för att stärka förvaltningskulturen inom SFV och att myndigheten också har påbörjat ett förändringsarbete. Till stöd för SFV:s förändringsarbete lämnar Statskontoret ett antal åtgärdsförslag. Bland annat föreslås åtgärder för att stärka ledarskapet och för att ge medarbetarna ett starkt inflytande över förändringsarbetet. Samtidigt understryker Statskontoret att SFV själva måste ta fram en samlad strategi för arbetet med en god förvaltningskultur, där myndigheten säkerställer att de åtgärder som bedöms vara viktigast ges företräde.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig bakom regeringens och Riksrevisionens förslag till anslag för 2018 inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning. Utskottet tillstyrker också regeringens och Riksrevisionens förslag till bemyndiganden och godkänner förslag till investeringsplaner för Statens fastighetsverk och Fortifikationsverket. Samtliga motionsyrkanden avstyrks.

Utskottet vill inledningsvis betona att man ser allvarligt på de brister som uppdagats i Statens fastighetsverk som innebar att Riksrevisionen i sin revisionsberättelse avstått från att uttala sig om årsredovisningen för 2016. Som grund anger Riksrevisionen bl.a. att det inte funnits tillräckliga revisionsbevis för att det inte förekommit väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter. Utskottet sätter därför stort värde på att regeringen avser att nära följa Statens fastighetsverks arbete med att uppfylla kraven på god intern styrning och kontroll, och myndighetens arbete för att säkerställa att myndigheten har en god förvaltningskultur. Utskottet noterar också att riksrevisorerna i sin granskningsplan för 2017/18 anger händelserna inom Statens fastighetsverk som en indikation på att granskningar av myndigheternas arbete mot korruption är angelägna. Liksom riksrevisorerna anser utskottet att väl fungerande myndigheter är centralt för att säkerställa medborgarnas förtroende för förvaltningen.

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ökade anslag till Finansinspektionen och avvisar motionärernas förslag om lägre anslag till myndigheten. Liksom regeringen anser utskottet att det är viktigt att myndigheten kan stärka sin tillsyn bl.a. inom bankområdet, stärka sitt arbete för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism, genomföra nya regelverk och integrera hållbarhet i befintliga och nya regelverk i den finansiella tillsynen. Vidare avvisar utskottet motionsförslag om lägre anslag för samordning av och stöd för den förvaltningsövergripande digitaliseringen.

Tvärtemot motionärerna anser utskottet liksom regeringen att det behövs fler gemensamma insatser för att nå målet om digitalisering av den offentliga förvaltningen. Utskottet välkomnar därför regeringens förslag om att inrätta en myndighet med uppgift att samordna och stödja den förvaltningsövergripande digitaliseringen. Det kommer enligt utskottet ge bättre förutsättningar för en säker, effektiv och innovativ verksamhetsutveckling som utgår från användarnas behov. Motionsförslag om att avveckla Statskontorets arbete med en förbättrad förvaltningskultur kan utskottet inte heller ställa sig bakom. En god förvaltningskultur är, som regeringen anger, en viktig del i tillitsreformen som motverkar korruption och andra oegentligheter i statsförvaltningen. Mot bakgrund av förslag om myndigheternas lokalkostnader som förs fram i flera av motionerna konstaterar utskottet att regeringen under året fortsatt sitt arbete med att se över myndigheternas lokalkostnader och bereder de förslag som ESV lämnat (ESV 2017:49). Utskottet konstaterar också att regeringen arbetar aktivt för att stärka den statliga närvaron i hela landet.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om kredit- och garantiramar för stabilitetsfonden och resolutionsreserven för 2018. Med tanke på hur omfattande dessa kredit- och garantiramar är anser dock utskottet att det vore värdefullt med ett mer fördjupat beräkningsunderlag i budgetpropositionen för 2019.

Slutligen tillstyrker utskottet lagförslaget om ändrat avgiftsuttag för resolutionsreserven. Genom att riskavgiften i lagen om resolution enligt förslaget nu slopas försvinner också den otydlighet som utskottet tidigare pekat på och som gällde hur riskavgifterna skulle fastställas (se bet. 2015/16:FiU17 punkt 2 och rskr. 2015/16:117).

Ansluta fler myndighetstjänster till Statens servicecenter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att ansluta fler myndighetstjänster till Statens servicecenter med hänvisning till det arbete som redan pågår för att skapa kostnadseffektiva och säkra lösningar för myndighetsgemensamma tjänster hos Statens servicecenter.

Motionen

I motion 2017/18:997 av Lars Beckman (M) anfördes att skattepengar ska användas mer effektivt, varför det behövs en översyn av möjligheterna att ansluta fler myndighetstjänster till Statens Servicecenter (SSC). Genom samordning av myndighetstjänster anser motionären att besparingar kan göras.

Utskottets tidigare behandling

Vid sin behandling av regeringens skrivelse (skr. 2016/17:77) med anledning av Riksrevisionens granskning av Statens servicecenter välkomnade utskottet att regeringen avsåg att utvidga förordningsregleringen av SSC:s lönerelaterade tjänster. Enligt utskottet kunde detta förväntas bidra till långsiktigt ökad effektivitet i den statliga administrationen (bet. 2016/17:FiU37).

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att regeringens arbete med att skapa kostnadseffektiva och säkra lösningar för myndighetsgemensamma tjänster har fortsatt under 2017. I budgetpropositionen för 2018 anger regeringen att utgångspunkten är att fortsätta att utvidga förordningsregleringen av myndigheters anslutning till SSC:s lönerelaterade tjänster. Med utgångspunkt i det förslag som SSC lämnat i delrapporten En samordnad ekonomifunktion för statliga myndigheter (dnr 10052-2016/1121) avser regeringen dessutom att analysera om anslutningen till myndighetens beställnings- och fakturatjänster också bör förordningsregleras. Utskottet noterar dessutom att SSC har ett uppdrag från regeringen om att tillhandahålla en tjänst för e-arkiv. Mot den här bakgrunden finner utskottet att det saknas skäl för riksdagen att ta ytterligare initiativ i frågan och avstyrker därför motionsyrkandet.

Uppdrag till Upphandlingsmyndigheten

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår två motionsyrkanden om uppdrag till Upphandlingsmyndigheten med hänvisning till Statskontorets redovisning i slutet av oktober 2017 av sin utvärdering om inrättandet av Upphandlingsmyndigheten och ett uppdrag som Upphandlingsmyndigheten har som ska redovisas i februari 2019.

Motionerna

I motion 2017/18:2280 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M) anförs att Upphandlingsmyndigheten bör få i uppdrag att ta fram en vägledning för upphandling av innehåll för kvalitativ verksamhet och tillkännager det för regeringen. Motionärerna anser att det är viktigt att de statliga myndigheterna arbetar med upphandlingsprocesser som fokuserar på vad som ska åstadkommas med de inköp som ska göras, dvs. att man frågar efter innehåll och ber den som ska leverera att beskriva hur det kommer att ske.

I motion 2017/18:2276 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson och Lisbeth Sundén Andersson (båda M) anförs att Upphandlingsmyndigheten bör ges ett uppdrag att sprida kunskap om smakprovning som del av upphandling.

Utskottets tidigare behandling

Utskottet avstyrkte motsvarande motionsyrkanden om Upphandlingsmyndighetens verksamhet hösten 2016 i betänkande 2016/17:FiU7. Då hänvisade utskottet till att Statskontoret fått i uppdrag att utvärdera i vilken utsträckning inrättandet av en fristående myndighet för det statliga upphandlingsstödet har skapat bättre förutsättningar för väl fungerande upphandlingar och bidragit till regeringens mål för offentlig upphandling. Utskottet ansåg därför att det saknades skäl för riksdagen att ta några initiativ i frågan.

I betänkande 2016/17:FiU25 behandlades ett motionsyrkande om att regeringen skulle se till att statliga verksamheter tog fram en policy för offentlig upphandling av livsmedel i enlighet med svenska regelverk. Utskottet avstyrkte yrkandet och konstaterade att Upphandlingsmyndigheten betonat vikten av politiskt stöd för att öka förutsättningarna för att ställa effektiva kvalitetskrav, miljökrav och djurskyddskrav på livsmedel och att upphandlande myndigheter bör överväga att anta en upphandlingspolicy. Utskottet såg positivt på det arbete som Upphandlingsmyndigheten inlett.

Kompletterande information

Statskontorets uppdrag att utvärdera inrättandet av Upphandlingsmyndigheten

Statskontoret har haft i uppdrag att utvärdera i vilken utsträckning inrättandet av en fristående myndighet för det statliga upphandlingsstödet har skapat bättre förutsättningar för väl fungerande upphandlingar och bidragit till regeringens mål för offentlig upphandling. Den 31 oktober 2017 lämnade Statskontoret sin slutrapport (2017:17). Enligt Statskontoret visar utvärderingen att myndigheten fortfarande befinner sig i ett uppbyggnadsskede och att den därför har potential att utveckla resultaten ytterligare framöver.

Statskontoret konstaterar att Upphandlingsmyndigheten bidrar till målen för offentlig upphandling. Myndigheten har hittills visat bäst resultat vad gäller att bidra till en rättssäker offentlig upphandling. Även att främja miljöhänsyn i upphandlingar fungerar relativt väl. I det fortsatta arbetet behöver man enligt Statskontoret arbeta vidare med att stödja effektiva upphandlingar som tar till vara konkurrensen. Även att främja sociala hänsyn i upphandlingar behöver utvecklas vidare. Upphandlingsmyndigheten ger stöd i upphandlingsfrågor till andra myndigheter, landsting, kommuner, offentliga bolag och leverantörer. De breda och heterogena målgrupperna utgör en utmaning för myndighetens verksamhet. Enligt Statskontoret är det viktigt att Upphandlingsmyndigheten fortsätter sin påbörjade analys av målgruppernas behov och prioriterar sin verksamhet utifrån detta.

Utskottets ställningstagande

Upphandlingsmyndigheten ansvarar för det statliga upphandlingsstödet och ger stöd, information och vägledning om offentlig upphandling. Statskontoret överlämnade i slutet av oktober sin utvärdering av inrättandet av Upphandlingsmyndigheten till regeringen. Utskottet konstaterar att Statskontoret anser att myndigheten bidrar till målen för offentlig upphandling samtidigt som den heterogena målgruppen utgör en utmaning för myndighetens verksamhet. Statskontoret menar att det är viktigt att Upphandlingsmyndigheten fortsätter sin påbörjade analys av målgruppernas behov och prioriterar sin verksamhet utifrån detta. Utskottet noterar också att Upphandlingsmyndigheten har i uppdrag att förstärka kompetensen på området upphandling av livsmedel och måltidstjänster såväl hos upphandlande myndigheter som hos leverantörer. Uppdraget ska rapporteras till regeringen i slutet av februari 2019. Det finns inte någon anledning för utskottet att föregripa vare sig regeringens beredning av Statskontorets rapport eller det regeringsuppdrag som Upphandlingsmyndigheten har om upphandling av livsmedel och måltidstjänster, varför motionsyrkandena avstyrks.

Särskilda yttranden

1. Anslag inom utgiftsområde 2, punkt 1 (M)

Elisabeth Svantesson (M), Maria Plass (M), Niklas Wykman (M) och Anette Åkesson (M) anför:

Eftersom riksdagen den 22 november 2017 i första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en helt annan inriktning än den vi önskar avstår vi från att delta i beslutet och från att redovisa något formellt motförslag när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 2. Moderaternas budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat.

Vi står fast vid att anslagen inom utgiftsområde 2 borde ha utformats i enlighet med förslagen i motion 2017/18:3870 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M). Det innebär att vi avvisar såväl en satsning på solceller för s.k. bidragsfastigheter som ett ökat anslag för finansiell folkbildning till Finansinspektionen. Det arbete Finansinspektionen redan bedriver fyller sin funktion. Vi vill också ändra rikthyrorna i Stockholms innerstad för att kunna göra besparingar på de statliga myndigheternas lokalkostnader. Det är en besparing som dessutom ökar incitamenten för myndigheterna att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt sätt.

2. Anslag inom utgiftsområde 2, punkt 1 (SD)

Oscar Sjöstedt (SD) och Dennis Dioukarev (SD) anför:

Eftersom riksdagen den 22 november 2017 i första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en helt annan inriktning än den vi önskar avstår vi från att delta i beslutet och från att redovisa något formellt motförslag när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 2. Sverigedemokraternas budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat.

Vi står fast vid att anslagen inom utgiftsområde 2 borde ha utformats i enlighet med förslagen i motion 2017/18:3063 av Oscar Sjöstedt och Dennis Dioukarev (båda SD). Det innebär att vi vill återställa budgeten för Statens fastighetsverk och att anslaget därför borde ökas med 71 miljoner kronor 2018 jämfört med regeringens förslag.

Som en konsekvens av de förslag vi fört fram i vårt budgetalternativ redovisar vi besparingar inom utgiftsområde 2 på sammanlagt 83 miljoner kronor på lönekostnaderna i staten. Det handlar om förslagen om att avskaffa den särskilda löneskatten för äldre, påföra skatt på höginblandade biodrivmedel, undanta småföretag från den allmänna löneavgiften, inte införa en kemikalieskatt och att undanta vissa sektorer från skatt på diesel.

3. Anslag inom utgiftsområde 2, punkt 1 (C)

Peter Helander (C) anför:

Eftersom riksdagen den 22 november 2017 i första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en helt annan inriktning än den vi önskar avstår vi från att delta i beslutet och från att redovisa något formellt motförslag när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 2. Centerpartiets budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat.

Utgiftsområde 2 omfattar finansmarknadspolitiken samt en stor del av den övriga förvaltningspolitiken. Centerpartiet eftersträvar en ökad finansiell stabilitet och anser att hushållens och företagens tillgång till finansiella tjänster är viktig. Väl fungerande marknader för riskhantering och allokering av kapital till produktiva investeringar menar vi är ett fundament för ekonomisk tillväxt. Finansinspektionens arbete med tillsyn och dess mandat att hantera de risker som är förknippade med hushållens skuldsättning är viktiga liksom Riksgäldskontorets roll som bl.a. resolutionsmyndighet och skuldförvaltare. Vi anser att granskningen av det offentliga verksamhet är centralt för att kontinuerligt förbättra den offentliga sektorns arbete. Statistiska centralbyrån, Riksrevisionen, Statskontoret och Finanspolitiska rådet fyller viktiga funktioner. Tilltron till den statliga förvaltningens effektivitet menar vi i förlängningen påverkar tilltron till den svenska demokratins förmåga att lösa de uppgifter den åläggs.

Vi står fast vid att anslagen inom utgiftsområde 2 borde ha utformats i enlighet med förslagen i motion 2017/18:3694 av Emil Källström m.fl. (C). Det innebär att vi vill avveckla Statskontorets uppdrag att arbeta för en förbättrad förvaltningskultur. Vi vill också att anslagshöjningar till Ekonomistyrningsverket (ESV) från tidigare år för digitala tjänster dras in och i stället finansieras inom ramen för ESV:s normala anslag. Eftersom vi avvisar regeringens förslag om ekonomisk redovisning på skolenhetsnivå kan anslaget till Statistiska centralbyrån för detta ändamål minskas. Vi avvisar anslagshöjningar till Finansinspektionen på sammanlagt 26 miljoner kronor. Vi avvisar också förslag om anslagshöjningar till Upphandlingsmyndigheten som öronmärkts för informationsinsatser om produktionsvillkor i andra länder och en förstärkning avseende sociala utfallskontrakt som regeringen vill genomföra.

Som en konsekvens av de förslag vi fört fram i vårt budgetalternativ redovisar vi besparingar inom utgiftsområde 2 på sammanlagt 336 miljoner kronor på lönekostnaderna i staten. Det handlar om förslagen om att ta bort den särskilda löneskatten för äldre, att införa ett ingångsavdrag, att införa ett sommarjobsavdrag och att införa en klimatbonus för åkerier som tankar förnybart. Vidare placerar vi av redovisningstekniska skäl ett anslag för ålderspensionsavgift för unga inom utgiftsområde 2. Det är en konsekvens av vårt förslag om sommarjobsavdrag. Vi vill också att rikthyrona sänks för myndigheter i Stockholm och lägger besparingen inom utgiftsområdet.

Begränsningar av uppskrivningen för pris- och löneomräkningen med 30 procent anser vi är möjliga. Inom utgiftsområde 2 påverkar det anslagen till Statskontoret, Kammarkollegiet, Finanspolitiska rådet, Konjunkturinstitutet, Ekonomistyrningsverket, Statistiska centralbyrån, Finansinspektionen, Riksgäldskontoret, Bokföringsnämnden, anslaget Finansmarknadsforskning, Upphandlingsmyndigheten och Digitaliseringsmyndigheten.

4. Anslag inom utgiftsområde 2, punkt 1 (L)

Mats Persson (L) anför:

Eftersom riksdagen den 22 november 2017 i första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en helt annan inriktning än den vi önskar avstår vi från att delta i beslutet och från att redovisa något formellt motförslag när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 2. Liberalernas budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat.

Vi vill se ett stabilt finansiellt system som präglas av högt förtroende med väl fungerande marknader som tillgodoser hushållens och företagens behov av finansiella tjänster samtidigt som det finns ett högt skydd för konsumenter. Därför anser vi att det finns särskilda skäl att överväga vidare åtgärder, t.ex. en avtrappning av ränteavdragen, för att dämpa hushållens skuldsättning.

Vi står fast vid att anslagen inom utgiftsområde 2 borde ha utformats i enlighet med förslagen i motion 2017/18:3823 av Mats Persson m.fl. (L). Det innebär att Finanspolitiska rådets anslag ökas för att möjliggöra en uthållig och oberoende verksamhet av hög kvalitet. Vårt budgetförslag inom utgiftsområde 2 innebär också att vi avvisar anslagshöjningar till s.k. bidragsfastigheter för en satsning på solceller. Även om vi anser att det är viktigt att stärka konsumentmakten på finansmarknaden anser vi att de anslagshöjningar som Finansinspektionen fått ta del av för finansiell folkbildning ska rymmas inom myndighetens ordinarie anslag. Vi anser också att Upphandlingsmyndigheten inom ramen för sitt ordinarie anslag ska kunna ge kommuner och landsting vägledning i statsstödsfrågor, och vi avvisar därför regeringens förslag till anslagshöjning för detta ändamål. Vi vill ge Upphandlingsmyndigheten i uppdrag att utveckla en nationell portal för utannonsering av samtliga offentliga upphandlingar för att effektivisera de offentliga upphandlingarna. Digitalisering är en viktig uppgift för den offentliga sektorn, och svensk förvaltning ska ligga i framkant när det gäller att utnyttja digitaliseringens möjligheter. Vi anser dock att digitaliseringen är ett arbete som måste pågå i varje myndighet och kommun och inte huvudsakligen via en enda myndighet. De medel som regeringen avsätter för Digitaliseringsmyndigheten vill vi därför i stället använda till det redan existerande e-samverkansprogrammet. Den statliga förvaltningspolitiken ska bedrivas så att den svenska offentliga sektorn fortsätter att vara en av världens mest effektiva. För att ge ett ökat effektiviseringsstryck och ta till vara besparingsmöjligheter hos myndigheterna vill vi se fortsatta reduceringar av

pris- och löneomräkningen med 20 procent per år. Inom utgiftsområde 2 påverkas anslagen till Statskontoret Kammarkollegiet, Konjunkturinstitutet, Ekonomistyrningsverket, Statistiska centralbyrån, Finansinspektionen, Riksgäldskontoret, Riksrevisionen, Upphandlingsmyndigheten och Digitaliseringsmyndigheten. Vi ser också flera möjligheter till fortsatt effektivisering av myndigheternas lokalförsörjning och föreslår en reducerad rikthyra för myndigheter innanför Stockholms tullar som vi av redovisningstekniska skäl placerat inom utgiftsområde 2.

Som en konsekvens av de förslag vi fört fram i vårt budgetalternativ redovisar vi besparingar inom utgiftsområde 2 på sammanlagt 110 miljoner kronor på lönekostnaderna i staten. Det handlar om förslag om att slopa löneskatten för äldre och ett alternativt förslag till miljöbilsbonus.

5. Anslag inom utgiftsområde 2, punkt 1 (KD)

Jakob Forssmed (KD) anför:

Eftersom riksdagen den 22 november 2017 i första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en helt annan inriktning än den vi önskar avstå vi från att delta i beslutet och från att redovisa något formellt motförslag när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 2. Kristdemokraternas budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat.

Vi står fast vid att anslagen inom utgiftsområde 2 borde ha utformats i enlighet med förslagen i motion 2017/18:3834 av Jakob Forssmed m.fl. (KD). Det innebär att vi avvisar anslagsökningar för att installera solceller för s.k. bidragsfastigheter och anslagsökningar till Upphandlingsmyndigheten för en satsning på sociala utfallskontrakt. Vårt budgetförslag innehåller en större satsning på just sociala utfallskontrakt, men inom utgiftsområde 16. Vi anser att det finns utrymme för en justering av anslagen till de myndigheter där pris- och löneomräkning tillämpas, och vi vill begränsa uppräkningsgraden med 30 procent. Inom utgiftsområde 2 påverkas anslagen till Statskontoret, Kammarkollegiet, Konjunkturinstitutet, Ekonomistyrningsverket, Statistiska centralbyrån, Finansinspektionen, Riksgälden, Riksrevisionen och Upphandlingsmyndigheten. Det finns också möjlighet att göra besparingar på myndigheternas lokalkostnader, särskilt för de myndigheter som är lokaliserade till Stockholms innerstad. Genom att reducera den s.k. rikthyran skapas både en besparing i statens budget och ökade drivkrafter hos myndigheterna att lokalisera sin verksamhet till andra delar av Stockholm eller andra delar av Sverige.

Som en konsekvens av de förslag vi fört fram i vårt budgetalternativ redovisar vi besparingar inom utgiftsområde 2 på sammanlagt 74 miljoner kronor på lönekostnaderna i staten. Det handlar bl.a. om att återställa löneskatten för personer över 65 år till den nivå som gällde under alliansregeringen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2017/18:1 Budgetpropositionen för 2018 utgiftsområde 2:

1. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2017:695) om ändring i marknadsföringslagen (2008:486) (avsnitt 2.1 och 4.6).
2. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (avsnitt 2.2 och 4.6).
3. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution (avsnitt 2.3 och 4.6).
4. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution (avsnitt 2.4 och 4.6).
5. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution (avsnitt 2.5 och 4.6).
6. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2018 besluta om en kreditram på högst 50 000 000 000 kronor och en garantiram på högst 750 000 000 000 kronor för stabilitetsfonden (avsnitt 4.7.3).
7. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2018 besluta om en kreditram på högst 100 000 000 000 kronor och en garantiram på högst 200 000 000 000 kronor för resolutionsreserven (avsnitt 4.7.3).
8. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2018 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare nyttjad kredit uppgår till högst 250 000 000 kronor för att tillgodose Kammarkollegiets behov av likviditet i samband med inrättande av nya myndigheter (avsnitt 5.6.2).
9. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2018 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 100 000 000 kronor för att tillgodose Kammarkollegiets behov av likviditet i det statliga försäkringssystemet (avsnitt 5.6.2).
10. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2018 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 100 000 000 kronor för att tillgodose Statens tjänstepensionsverks behov av likviditet i pensionshanteringen (avsnitt 7.5.2).
11. Riksdagen godkänner investeringsplanen för fastigheter och markanläggningar för 2018–2020 som riktlinje för Statens fastighetsverks investeringar (avsnitt 11.6.1).
12. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2018 besluta att Statens fastighetsverk får ta upp lån i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare

- gjord upplåning uppgår till högst 15 200 000 000 kronor för investeringar i fastigheter och markanläggningar (avsnitt 11.6.1).
13. Riksdagen godkänner investeringsplanen för fastigheter och markanläggningar för 2018–2020 som riktlinje för Fortifikationsverkets investeringar (avsnitt 11.6.3).
  14. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2018 besluta att Fortifikationsverket får ta upp lån i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare gjord upplåning uppgår till högst 14 200 000 000 kronor för investeringar i fastigheter och markanläggningar (avsnitt 11.6.3).
  15. Riksdagen anvisar för budgetåret 2018 ramanslagen under utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning, när det gäller anslag som står till regeringens disposition, enligt tabell 1.1.
  16. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2018 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom den tidsperiod som anges i tabell 1.2.
  17. Riksdagen bemyndigar Riksrevisionen att för 2018 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten som inklusive tidigare gjord upplåning uppgår till högst 15 000 000 kronor (avsnitt 13.4.1).
  18. Riksdagen anvisar för budgetåret 2018 ett ramanslag under utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning för Riksrevisionen enligt tabell 1.1.

Motioner från allmänna motionstiden 2017/18

2017/18:997 av Lars Beckman (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att ansluta fler myndighetstjänster till Statens servicecenter och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2276 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson och Lisbeth Sundén Andersson (båda M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Upphandlingsmyndigheten ett uppdrag att sprida kunskap om smakprovning som en del av upphandling och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2280 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den nya upphandlingsmyndigheten bör få i uppdrag att ta fram en vägledning för upphandling av innehåll för kvalitativ verksamhet och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3063 av Oscar Sjöstedt och Dennis Dioukarev (båda SD):

Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2017/18:3694 av Emil Källström m.fl. (C):

Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2017/18:3823 av Mats Persson m.fl. (L):

Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2017/18:3834 av Jakob Forssmed m.fl. (KD):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om justering av pris- och löneomräkningen för myndigheter och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3870 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M):

Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

BILAGA 2

Regeringens och oppositionens anslagsförslag

Anslag för 2018 inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens			Avvikelse från regeringen		
	Förslag ¹	M	SD	C	L	KD
1:1 Statskontoret	96 727			-4 240		-1 000
1:2 Kammarkollegiet	71 923			-330		
1:3 Finansinspektionens avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter	17 550					
1:4 Arbetsgivarpolitiska frågor	2 443					
1:5 Statliga tjänstepensioner m.m.	13 227 000					
1:6 Finanspolitiska rådet	10 078			-80	+10 000	
1:7 Konjunkturinstitutet	64 571			-330		
1:8 Ekonomistyrningsverket	174 581			-10 770	-1 000	-1 000
1:9 Statistiska centralbyrån	557 223			-3 810	-2 000	-3 000
1:10 Bidragsfastigheter	269 000	-25 000	+71 000		-25 000	-25 000
1:11 Finansinspektionen	602 798	-7 000		-26 180	-9 000	-3 000
1:12 Riksgäldskontoret	327 642			-3 570	-2 000	-4 000
1:13 Bokföringsnämnden	10 133			-50		
1:14 Vissa garanti- och medlemsavgifter	223 142					
1:15 Riksrevisionen	329 737				-1 000	-2 000
1:16 Finansmarknadsforskning	29 913					
1:17 Upphandlingsmyndigheten	94 036			-9 400	+15 000	-2 000

Ramanslag	Regeringens			Avvikelse från regeringen		
	Förslag ¹	M	SD	C	L	KD
1:18 Digitaliseringsmyndigheten	177 050			-130	-177 050	
Nya anslag						
99:1 Nedsatt rikthyra för myndigheter i Stockholms innerstad		-69 000		-69 000	-32 000	-125 000
99:2 Lönekostnader i staten			-83 000	-336 000	-110 000	-74 000
99:3 Ålderspensionsavgift för unga				+135 000		
99:4 E-samverkansprogrammet					+177 000	
Summa för utgiftsområdet	16 285 547	-101 000	-12 000	-328 890	-157 050	-240 000

¹ Förslaget till anslaget 1:15 Riksrevisionen lämnas av Riksrevisionen.

BILAGA 3

Utskottets anslagsförslag

Förslag till beslut om anslag för 2018 inom
utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och
finansförvaltning*Tusental kronor*

Ramanslag	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
1:1 Statskontoret	±0	96 727
1:2 Kammarkollegiet	±0	71 923
1:3 Finansinspektionens avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter	±0	17 550
1:4 Arbetsgivarpolitiska frågor	±0	2 443
1:5 Statliga tjänstepensioner m.m.	±0	13 227 000
1:6 Finanspolitiska rådet	±0	10 078
1:7 Konjunkturinstitutet	±0	64 571
1:8 Ekonomistyrningsverket	±0	174 581
1:9 Statistiska centralbyrån	±0	557 223
1:10 Bidragsfastigheter	±0	269 000
1:11 Finansinspektionen	±0	602 798
1:12 Riksgäldskontoret	±0	327 642
1:13 Bokföringsnämnden	±0	10 133
1:14 Vissa garanti- och medlemsavgifter	±0	223 142
1:15 Riksrevisionen	±0	329 737
1:16 Finansmarknadsforskning	±0	29 913
1:17 Upphandlingsmyndigheten	±0	94 036
1:18 Digitaliseringsmyndigheten	±0	177 050
Summa för utgiftsområdet	±0	16 285 547

BILAGA 4

Utskottets förslag till beställningsbemyndiganden

Finansutskottets förslag överensstämmer med regeringens förslag i budgetpropositionen (prop. 2017/18:1 utg.omr. 2 punkt 16). Oppositionspartierna har inte lämnat några motförslag.

Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Tusental kronor

Ramanslag	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag	Tidsperiod
1:10 Bidragsfastigheter	±0	50 000	2019
1:16 Finansmarknadsforskning	±0	60 000	2019–2022
Summa beställningsbemyndiganden	±0	110 000	

BILAGA 5

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:695) om ändring i marknadsföringslagen (2008:486)

Härigenom föreskrivs att 1 § marknadsföringslagen (2008:486) i stället för lydelsen enligt lagen (2017:695) om ändring i den lagen ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2017:695

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag har till syfte att främja konsumenternas och näringslivets intressen i samband med marknadsföring av produkter och att motverka marknadsföring som är otillbörlig mot konsumenterna och näringsidkare.

Bestämmelser om marknadsföring finns bl.a. i

- lagen (1992:1672) om paketresor,
- tobakslagen (1993:581),
- lotterilagen (1994:1000),
- sjölagen (1994:1009),
- lagen (1995:1571) om insättningsgaranti,
- lagen (1996:1006) om *anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet,* om – lagen (1996:1006) om *valutaväxling och annan finansiell verksamhet,*
- lagen (1996:1118) om marknadsföring av kristallglas,
- lagen (1999:158) om investerarskydd,
- lagen (2002:562) om elektronisk handel och andra informations-samhällets tjänster,
- lagen (2004:46) om värdepappersfonder,
- lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,
- prisinformationslagen (2004:347),
- lagen (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler,
- försäkringsavtalslagen (2005:104),
- lagen (2005:405) om försäkringsförmedling,

- lagen (2006:484) om franchisegivares informationskyldighet,
- lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
- lagen (2010:510) om lufttransporter,
- radio- och tv-lagen (2010:696),
- alkohollagen (2010:1622),
- konsumentkreditlagen (2010:1846),
- lagen (2011:914) om konsumentskydd vid avtal om tidsdelat boende eller långfristig semesterprodukt,
- lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
- lagen (2013:1054) om marknadsföring av modersmjölksersättning och tillskottsning,
- lagen (2014:1344) med kompletterande bestämmelser till EU:s tåg-, fartygs- och busspassagerarförordningar,
- lagen (2015:671) om alternativ tvistlösning i konsumentförhållanden,
- lagen (2015:953) om kollektivtrafikresenärers rättigheter,
- lagen (2016:415) om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner, *och*
- lagen (2016:415) om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner,
  - *lagen (2016:915) om krav på installationer för alternativa drivmedel, och*
- lagen (2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.

2 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 30 kap. 6 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

30 kap.

6 §¹

Sekretess gäller i en statlig myndighets verksamhet som består i övervakning eller kontroll för sådan uppgift om en enskilds ekonomiska eller personliga förhållanden som på begäran har lämnats av någon som är skyldig att lämna uppgifter till myndigheten, om övervakningen eller kontrollen sker enligt

1. lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument,
2. lagen (1996:1006) om 2. lagen (1996:1006) om *anmälningsplikt avseende viss valutaväxling och annan* finansiell verksamhet, verksamhet,
3. lagen (2000:1087) om anmälningskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument,
4. lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,
5. lagen (2006:451) om offentliga uppköpserbjudanden på aktiemarknaden,
6. lagen (2012:735) med kompletterande bestämmelser till EU:s blankningsförordning, eller
7. lagen (2013:287) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister.

Om en uppgift som avses i första stycket rör den som övervakningen avser, gäller sekretessen endast om denne kan antas lida skada eller men om uppgiften röjs och sekretessen inte motverkar syftet med uppgiftsskyldigheten.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

---

¹ Senaste lydelse 2016:1314.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2015:1016) om resolution
dels att 27 kap. 18, 19 och 21 §§ ska upphöra att gälla,
dels att rubriken närmast före 27 kap. 18 § ska utgå,
dels att 1 kap. 2 §, 5 kap. 1 §, 12 kap. 1 §, 21 kap. 25 och 30 §§, 23 kap. 7 och
 8 §§, 27 kap. 2, 5, 10, 13, 22, 23 och 25 §§ och 29 kap. 1 § ska ha följande
 lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §

Innehållet i denna lag är uppdelat enligt följande.

AVDELNING I. INLEDANDE BESTÄMMELSER

1 kap. – Övergripande om lagen

2 kap. – Definitioner

AVDELNING II. ÅTGÄRDER FÖR ATT FÖRBEREDA RESOLUTION OCH UNDVIKA FALLISSEMANG

3 kap. – Resolutionsplaner

4 kap. – Minimikravet på nedskrivningsbara skulder

5 kap. – Ytterligare åtgärder för att förbereda resolution och undvika
fallissemang

6 kap. – Nedskrivning eller konvertering av kapitalinstrument utanför
resolution

7 kap. – Värdering

AVDELNING III. RESOLUTION

8 kap. – Inledande av resolution

9 kap. – Beslutsförfarande för gränsöverskridande koncerner

10 kap. – Följder av ett beslut om resolution för ägare och ledning

11 kap. – Hinder mot exekutiva åtgärder och rättshandlingar knutna
till resolution

11 kap. – Hinder mot exekutiva
åtgärder och *vissa* rättshandlingar
knutna till resolution

12 kap. – Resolutionsåtgärder

13 kap. – Beslut om ändring av vissa avtalsvillkor och om förbud mot att
fullgöra förpliktelser, ta i anspråk säkerheter och att utöva vissa
rättshandlingar

14 kap. – Kompletterande befogenheter

15 kap. – Särskild förvaltare

16 kap. – Åtgärder mot ägare

17 kap. – Försäljningsverktyget

18 kap. – Broinstitutets verktyget

19 kap. – Avskiljandeverktyget

20 kap. – Kompletterande befogenheter vid överföring

21 kap. – Skuldnedskrivningsverktyget

22 kap. – De statliga stabiliseringsverktygen

23 kap. – Skyddsåtgärder

24 kap. – Konkurs, likvidation och avslutande av resolution

25 kap. – Verkan av vissa beslut fattade av resolutionsmyndigheter i andra
länder inom EES

26 kap. – Erkännande och verkställighet av resolution i tredjeland

- 27 kap. – Finansiering av resolution
 AVDELNING IV. AVSLUTANDE BESTÄMMELSER
 28 kap. – Samarbete och informationsutbyte
 29 kap. – Bemyndiganden
 30 kap. – Överklagande och verkställighet av beslut m.m.

5 kap.

1 §

För en motpart till ett företag som avses i 1 kap. 1 § första stycket, gäller 11 kap. 3–6 och 8 §§ beträffande ett beslut om en krisavvärjande åtgärd eller en händelse som har direkt koppling till ett sådant beslut. Det som anges om ett beslut om resolution eller resolutionsåtgärder ska då avse ett beslut om krisavvärjande åtgärder.

För en motpart till ett företag som avses i 1 kap. 1 § första stycket gäller 11 kap. 3–7 §§ beträffande ett beslut om en krisavvärjande åtgärd eller en händelse som har direkt koppling till ett sådant beslut. Det som anges om ett beslut om resolution eller resolutionsåtgärder ska då avse ett beslut om krisavvärjande åtgärder.

12 kap.

1 §

När ett företag har försatts i resolution, får Riksgäldskontoret använda sig av följande resolutionsåtgärder:

1. Vidta åtgärder som anges i 10 kap. 2 §, 13 kap. 1, 2, 7, 8, 11 och 12 §§, 14 kap. 2–5 §§, 16 kap. 1, 3 och 4 §§, 17 kap. 7 och 9 §§, 18 kap. 8 och 10 §§, 19 kap. 7 och 9 §§, 20 kap. 1 och 4 §§, 21 kap. 16 och 18 §§ samt 28 kap. 2 §.

2. Tillämpa följande resolutionsverktyg:

- försäljningsverktyget enligt 17 kap.,
- broinstitutverktyget enligt 18 kap.,
- avskiljandeverktyget enligt 19 kap., eller
- skuldnedskrivningsverktyget enligt 21 kap.

3. Tillsätta en särskild förvaltare enligt 15 kap. 1 §.

Dessutom får regeringen använda något av de statliga stabiliseringsverktygen under de förutsättningar som anges i 22 kap.

1. Vidta åtgärder som anges i 10 kap. 2 §, 13 kap. 1, 2, 7, 8, 11 och 12 §§, 14 kap. 2–4 §§, 16 kap. 1, 3 och 4 §§, 17 kap. 7 och 9 §§, 18 kap. 8 och 10 §§, 19 kap. 7 och 9 §§, 20 kap. 1 och 4 §§, 21 kap. 16 och 18 §§ samt 28 kap. 2 §.

21 kap.

25 §

Om en konvertering av skulder leder till ett förvärv som kräver tillstånd för bank- och finansieringsrörelse eller värdepappersrörelse, ska Finansinspektionen handlägga tillståndsärendet skyndsamt. Detsamma gäller om en konvertering innebär att tillstånd krävs enligt 7 kap. 12 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller 7 kap. 13 § lagen (2007:528) om värdepappers-

Om en konvertering av skulder leder till ett förvärv som kräver tillstånd för bank-, finansierings- eller värdepappersrörelse, ska Finansinspektionen handlägga tillståndsärendet skyndsamt. Detsamma gäller om en konvertering innebär att tillstånd krävs enligt 7 kap. 12 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller 7 kap. 13 § lagen (2007:528) om värdepappers-

marknaden.

marknaden.

30 §

Om Riksgäldskontoret beslutar att undanta kvalificerade skulder, får myndigheten använda medel från resolutionsreserven eller alternativa finansieringskällor enligt vad som anges i 27 kap. 1 och 6 §§, om det behövs för att absorbera förluster i eller ge kapitaltillskott till företaget i resolution. Det får dock bara göras om innehavare av aktier eller andra äganderättsinstrument eller innehavare av relevanta kapitalinstrument eller kvalificerade skulder, genom nedskrivning, konvertering eller på annat sätt, har absorberat förluster i eller bidragit till kapitaliseringen av företaget med ett belopp som minst motsvarar

1. 8 procent av totala skulder och eget kapital i företaget i resolution baserat på värderingen enligt 7 kap., eller

2. 20 procent av det berörda företagens riskvägda tillgångar, baserat på värderingen enligt 7 kap.

Alternativet i första stycket 2 får användas bara om

1. resolutionsreserven har tillgång till ett belopp som anskaffats genom resolutionsavgift enligt 27 kap. 13 § motsvarande minst 3 procent av de totala garanterade insättningarna, och

2. det berörda företagens konsoliderade tillgångar är mindre än motsvarande 900 miljarder euro.

1. resolutionsreserven har tillgång till ett belopp som anskaffats genom resolutionsavgift enligt 27 kap. 13 § motsvarande minst 3 procent av de garanterade insättningarna, och

23 kap.

7 §

Om det är nödvändigt för att säkerställa att de garanterade insättningarna är tillgängliga för insättarna, får Riksgäldskontoret trots 3–5 §§

1. överföra garanterade insättningar som omfattas av ett arrangemang som avses i 1 § 1–5 utan att samtidigt överföra andra tillgångar eller förpliktelser som omfattas av samma arrangemang,

2. överföra tillgångar eller förpliktelser som omfattas av ett arrangemang som anges i 1 § 1–5 utan att samtidigt överföra garanterade insättningar som omfattas av samma arrangemang, eller

3. upphäva eller ändra villkor som rör sådana tillgångar eller förpliktelser.

Riksgäldskontoret får utöva de befogenheter som anges i 11 kap. 3–8 §§ och 13 kap. 2–17 §§ trots bestämmelserna i 3–6 §§.

Riksgäldskontoret får utöva de befogenheter som anges i 11 kap. 3–7 §§ och 13 kap. 2–17 §§ trots bestämmelserna i 3–6 §§.

8 §

Om det av en värdering enligt 7 kap. 11 § framgår att det ekonomiska utfallet för någon ägare, borgenär eller för insättningsgarantisystemet har blivit sämre än vad det hade blivit om företaget i stället hade avvecklats genom konkurs eller likvidation, har en sådan ägare eller borgenär eller insättningsgarantisystemet rätt till ersättning ur

Om det av en värdering enligt 7 kap. 10 § framgår att det ekonomiska utfallet för någon ägare, borgenär eller för insättningsgarantisystemet har blivit sämre än vad det hade blivit om företaget i stället hade avvecklats genom konkurs eller likvidation, har en sådan ägare eller borgenär eller insättningsgarantisystemet rätt till ersättning ur

resolutionsreserven för mellan- resolutionsreserven för mellan-
skillnaden. skillnaden.

Om Riksgäldskontoret har använt skuldnedskrivningsverktyget tillsammans med något annat resolutionsverktyg, har ägare och borgenärer endast rätt till ersättning till följd av myndighetens användning av skuldnedskrivningsverktyget.

27 kap.

2 §

För att finansiera de åtgärder som anges i 1 § ska en resolutionsreserv upprättas.

Resolutionsreserven ska utgöras av medel på ett räntebärande konto i Riksgäldskontoret och andra tillgångar som anges i 5 § första stycket 5.

Resolutionsreserven ska utgöras av medel på ett räntebärande konto i Riksgäldskontoret och andra tillgångar som anges i 5 § första stycket 4.

5 §

Till resolutionsreserven ska det föras

1. resolutionsavgifter enligt 13 §,

2. tilläggsavgifter enligt 16 §,

3. riskavgifter enligt 18 §,

4. dröjsmålsränta enligt 21 och 22 §§ samt artikel 13.4 i förordningen om resolutionsavgifter, och

5. tillgångar, återbetalningar, ersättning, ränta eller annan kompensation som Riksgäldskontoret får avseende åtgärder som vidtagits enligt denna lag och finansierats med medel ur resolutionsreserven.

Om kostnaderna för en koncernresolution enligt en överenskommen koncern-resolutionsordning fördelas mellan flera länders finansieringsarrangemang, ska intäkter enligt första stycket 5 fördelas mellan resolutionsreserven och de utländska finansieringsarrangemangen i enlighet med bidragen till finansieringen.

3. dröjsmålsränta enligt artikel 13.4 i förordningen om resolutionsavgifter, och

4. tillgångar, återbetalningar, ersättning, ränta eller annan kompensation som Riksgäldskontoret får avseende åtgärder som vidtagits enligt denna lag och finansierats med medel ur resolutionsreserven.

Om kostnaderna för en koncernresolution enligt en överenskommen koncern-resolutionsordning fördelas mellan flera länders finansieringsarrangemang, ska intäkter enligt första stycket 4 fördelas mellan resolutionsreserven och de utländska finansieringsarrangemangen i enlighet med bidragen till finansieringen.

10 §

Riksgäldskontoret får, efter regeringens tillåtelse, låna ut medel ur resolutionsreserven till ett annat finansieringsarrangemang inom EES. Sådana lån får lämnas endast om villkoren i artikel 106.1 i krishanteringsdirektivet är uppfyllda.

Resolutionsreservens fordran på ett annat finansieringsarrangemang inom EES är en sådan tillgång som

Resolutionsreservens fordran på ett annat finansieringsarrangemang inom EES är en sådan tillgång som

avses i 5 § första stycket 5.

avses i 5 § första stycket 4.

Vid beslut enligt denna paragraf ska förfarandet i 1 kap. 3 § andra stycket och 5 § andra stycket följas.

13 §

Avgiftsskyldiga ska betala årliga resolutionsavgifter. De sammanlagda resolutionsavgifterna för ett år ska uppgå till 0,09 procent av det totala underlag för samtliga avgiftsskyldiga som beräknas enligt 14 § (avgiftsunderlaget).

Avgiftsskyldiga ska betala årliga resolutionsavgifter. De sammanlagda resolutionsavgifterna för ett år ska uppgå till 0,125 procent av det totala underlag för samtliga avgiftsskyldiga som beräknas enligt 14 § (avgiftsunderlaget).

Om inte annat följer av tredje stycket fastställs den resolutionsavgift som en avgiftsskyldig ska betala i enlighet med förordningen om resolutionsavgifter.

Det som i artiklarna 4.1, 6–9, 12.1, 14.2, 14.3, 14.6 och 17.2 i förordningen om resolutionsavgifter anges om metoden för riskjustering av resolutionsavgift och om uppgiftsskyldighet, ska inte tillämpas för EES-filialer och värdepappersbolag som omfattas av definitionen i artikel 96.1 a eller b i tillsynsförordningen eller som bedriver verksamhet nr 8 i avsnitt A i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG, men som inte bedriver verksamheterna nr 3 eller 6 i samma avsnitt i den bilagan. För en sådan avgiftsskyldig ska riskjustering av resolutionsavgift ske i enlighet med de kriterier som anges i artikel 103.7 i krishanteringsdirektivet och föreskrifter som har meddelats med stöd av 29 kap. 1 § 8.

Resolutionsavgift ska betalas så länge som behållningen i resolutionsreserven vid utgången av det år avgiften avser understiger tre procent av de garanterade insättningarna.

22 §¹

Riksgäldskontoret beslutar om resolutionsavgift, tilläggsavgift och riskavgift för varje avgiftsskyldig. Avgiften ska betalas inom en månad från dagen för myndighetens beslut.

Riksgäldskontoret beslutar om resolutionsavgift och tilläggsavgift för varje avgiftsskyldig. Avgiften ska betalas inom en månad från dagen för myndighetens beslut.

Dröjsmålsränta ska tas ut på riskavgift som inte betalas i rätt tid. Dröjsmålsräntan ska beräknas enligt en räntefot som per år motsvarar den av Riksbanken fastställda, vid varje tid gällande referensräntan enligt 9 § räntelagen (1975:635) med ett tillägg av åtta procentenheter.

23 §

Om det finns särskilda skäl, får Riksgäldskontoret sätta ned resolutionsavgiften eller riskavgiften.

Om det finns särskilda skäl, får Riksgäldskontoret sätta ned resolutionsavgiften.

¹ Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

Riksgäldskontoret får bevilja anstånd med betalning av tilläggsavgift enligt 16 §, om det finns särskilda skäl med hänsyn till företagets finansiella ställning. Anståndet får beviljas för en tid av högst sex månader. På ansökan av företaget får denna tid förlängas.

25 §

Riksgäldskontorets beslut att ta ut resolutionsavgift, tilläggsavgift eller riskavgift får verkställas, om avgiften är obetald trots att den skulle ha betalats. Verkställighet får ske även om avgiftsbeslutet har överklagats. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Vid indrivning får verkställighet enligt utsökningsbalken ske.

Riksgäldskontorets beslut att ta ut resolutionsavgift eller tilläggsavgift får verkställas, om avgiften är obetald trots att den skulle ha betalats. Verkställighet får ske även om avgiftsbeslutet har överklagats. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Vid indrivning får verkställighet enligt utsökningsbalken ske.

29 kap.

1 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka kvalificerade skulder som är medräkningsbara vid beräkningen av minimikravet på nedskrivningsbara skulder enligt 4 kap. 1 § är uppfyllt,

2. vilka kriterier som ska ligga till grund för ett beslut om storleken på minimikravet på nedskrivningsbara skulder enligt 4 kap. 3 §,

3. vilken information om nedskrivningsbara skulder ett företag ska lämna till Riksgäldskontoret och när den ska lämnas,

4. undantag enligt 5 kap. 3 § från skyldigheten i 5 kap. 2 § om att ta in vissa villkor i avtalen för sina skulder,

5. vilka företag som ska upprätta register som avses i 5 kap. 5 §, vad registren ska innehålla och när företagen ska ge in register för olika typer av avtal,

6. vad en omstruktureringsplan enligt 21 kap. 5 § ska innehålla,

7. hur storleken på de skulder som är hänförliga till derivat enligt 21 kap. 17 § ska beräknas,

8. metoden för riskjustering av resolutionsavgift enligt 27 kap. 13 § tredje stycket samt riskavgiftens storlek och hur den ska bestämmas enligt 18 § samma kapitel,

9. vilka uppgifter en avgiftsskyldig ska lämna till Riksgäldskontoret enligt 27 kap. 20 §, och

10. vilka upplysningar ett institut eller något annat koncernföretag ska lämna till Riksgäldskontoret för dess verksamhet enligt denna lag.

8. metoden för riskjustering av resolutionsavgift enligt 27 kap. 13 § tredje stycket,

---

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution

Härigenom föreskrivs att 27 kap. 13 § lagen (2015:1016) om resolution ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagförslag 2.3

Föreslagen lydelse

27 kap.

13 §

Avgiftsskyldiga ska betala årliga resolutionsavgifter. De sammanlagda resolutionsavgifterna för ett år ska uppgå till 0,125 procent av det totala underlag för samtliga avgiftsskyldiga som beräknas enligt 14 § (avgiftsunderlaget).

Om inte annat följer av tredje stycket fastställs den resolutionsavgift som en avgiftsskyldig ska betala i enlighet med förordningen om resolutionsavgifter.

Det som i artiklarna 4.1, 6–9, 12.1, 14.2, 14.3, 14.6 och 17.2 i förordningen om resolutionsavgifter anges om metoden för riskjustering av resolutionsavgift och om uppgiftsskyldighet, ska inte tillämpas för EES-filiabler och värdepappersbolag som omfattas av definitionen i artikel 96.1 a eller b i tillsynsförordningen eller som bedriver verksamhet nr 8 i avsnitt A i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG, men som inte bedriver verksamheterna nr 3 eller 6 i samma avsnitt i den bilagan. För en sådan avgiftsskyldig ska riskjustering av resolutionsavgift ske i enlighet med de kriterier som anges i artikel 103.7 i krishanteringsdirektivet och föreskrifter som har meddelats med stöd av 29 kap. 1 § 8.

Resolutionsavgift ska betalas så länge som behållningen i resolutionsreserven vid utgången av det år avgiften avser understiger tre procent av de garanterade insättningarna.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution

Härigenom föreskrivs att 27 kap. 13 § lagen (2015:1016) om resolution ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagförslag 2.4

Föreslagen lydelse

27 kap.

13 §

Avgiftsskyldiga ska betala årliga resolutionsavgifter. De sammanlagda resolutionsavgifterna för ett år ska uppgå till 0,09 procent av det totala underlag för samtliga avgiftsskyldiga som beräknas enligt 14 § (avgiftsunderlaget).

Avgiftsskyldiga ska betala årliga resolutionsavgifter. De sammanlagda resolutionsavgifterna för ett år ska uppgå till 0,05 procent av det totala underlag för samtliga avgiftsskyldiga som beräknas enligt 14 § (avgiftsunderlaget).

Om inte annat följer av tredje stycket fastställs den resolutionsavgift som en avgiftsskyldig ska betala i enlighet med förordningen om resolutionsavgifter.

Det som i artiklarna 4.1, 6–9, 12.1, 14.2, 14.3, 14.6 och 17.2 i förordningen om resolutionsavgifter anges om metoden för riskjustering av resolutionsavgift och om uppgiftsskyldighet, ska inte tillämpas för EES-filialer och värdepappersbolag som omfattas av definitionen i artikel 96.1 a eller b i tillsynsförordningen eller som bedriver verksamhet nr 8 i avsnitt A i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG, men som inte bedriver verksamheterna nr 3 eller 6 i samma avsnitt i den bilagan. För en sådan avgiftsskyldig ska riskjustering av resolutionsavgift ske i enlighet med de kriterier som anges i artikel 103.7 i krishanteringsdirektivet och föreskrifter som har meddelats med stöd av 29 kap. 1 § 8.

Resolutionsavgift ska betalas så länge som behållningen i resolutionsreserven vid utgången av det år avgiften avser understiger tre procent av de garanterade insättningarna.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.